

KAUTHARA

ကဗျာတရ ဗာဏ်တရ စာပေတရ စာပေတရ စာပေတရ စာပေတရ

Conservation of Cham Language and Script

AGAMA AWAL HÒI GIÁO CHAMPA

Ts. Putra Podam

Champa Bani International Community

San Jose, California, USA

1-7-2022

MỤC LỤC

Stt	Nội dung	Trang
1.	Mục lục	1
2.	H s ph n bi n	2
3.	A. Nội dung đơn	3
4.	B. Phản biện	5
5.	I. M c 1: V tôn giáo Bani	5
6.	II.M c 2: V tên H i ng S c Bani	9
7.	III. M c 3: V sinh ho t tôn giáo, ho t ng các l nghì, tín ng ng	10
8.	C. Kết Luận	12
9.	D. Kiến nghị và Định hướng	13
10.	Tài liệu tham khảo	14
11.	Hình ảnh	16
12.	Phụ lục 1	41
13.	Ti u 1	41
14.	Ti u 2	53
15.	Ti u 3	59
16.	Phụ lục 2	65-70

HỒ SƠ PHẢN BIỆN

ĐƠN THÔI THAM GIA HỘI ĐỒNG SƯ CẢ

(Một số Thánh đường ở tỉnh Ninh Thuận)

-----***-----

Tác giả : Ts. Putra Podam

Nguồn: Kauthara.ORG

Kính gửi: Cho những ai quan tâm tham khảo

Kính thưa: - Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo (Bani) tỉnh Ninh Thuận
- Bà con Chăm Bani theo Hội giáo dòng Awal (Bani Awal)

Hôm nay ngày 30/6/2022, tác giả Kauthara có nhậm nhiệm (5) năm xin thôi tham gia Hội đồng Sư cả Hội giáo (Bani) của một số Thánh đường (Magik) tỉnh Ninh Thuận: Thành Tín, Văn Lâm, Phước Nhàn, An Nhàn, Thuận Tú.

Theo nguồn tin, mục này do **Ts. 1 êm**, biên soạn.

Người tuyên truyền lá đơn: **Thành Trọng Nghĩa** (1968). Cư ngụ: 92 đường Thống Nhất, khu phố 6, Phường Hà, Tp. Phan Rang Tháp Chàm. Cán bộ: Y tế Dự phòng tỉnh Ninh Thuận.
Tên Cha: Thành Thảo (cựu viên chức Việt Nam Cộng Hòa).

A. NỘI DUNG ĐƠN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

ĐƠN THÔI THAM GIA HỘI ĐỒNG SƯ CẢ HỒI GIÁO BÀ NI TỈNH NINH THUẬN

Kính gửi:

- Ủy Ban nhân dân tỉnh Ninh Thuận
- Sở Nội vụ tỉnh Ninh Thuận
- Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni tỉnh Ninh Thuận
- Ủy Ban nhân dân huyện Ninh Phước
- Ủy Ban nhân dân xã Phước Hải

Hội đồng Ban tôn giáo Bà ni halau Thành Tín, xin thông báo các quan chức công nhân viên chức thôi tham gia Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni tỉnh Ninh Thuận, lý do như sau:

1. Về tôn giáo Bà ni:

- Theo công văn 6955/BNV-TGCP ngày 18/12/2020 của Bộ Nội vụ, về việc danh mục các tổ chức tôn giáo, tổ chức được cấp giấy chứng nhận điều kiện hoạt động tôn giáo Bà ni, chỉ có tên tổ chức tôn giáo là “Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni Ninh Thuận, nhưng tên Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni Ninh Thuận trực thuộc tôn giáo Hồi giáo. Chính tên tôn giáo Bà ni xóa tên trong danh mục tôn giáo Việt Nam; Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni Ninh Thuận hiện nay là một tổ chức của tôn giáo Hồi giáo.

- Các công văn 6955/BNV-TGCP ngày 18/12/2020 của Bộ Nội vụ, năm 2021, cơ quan chức năng tổ chức làm căn cước công dân, trong dung trong khai báo khi người Chăm, tôn giáo Bà ni làm căn cước công dân, cán bộ làm căn cước công dân cho biết không có tôn giáo Bà ni, nên chỉ còn cách chọn tôn giáo Hồi giáo, tôn giáo khác hoặc không tôn giáo; mặc dù trước 1975 và sau 1975 đến năm 2020 ghi ý chính người mình nhân dân (căn cước công dân) vẫn thể hiện tôn giáo Bà ni.

- Vấn đề này là trách nhiệm của Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni Ninh Thuận, chính Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni nhiệm kỳ III (2016-2021), nhưng không thể hiện chức năng nhiệm vụ, không ưu tranh cho công nhân dân tộc Chăm theo tôn giáo Bà ni, có thể Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni ng tình, vì thực tế này Hội đồng Sư cả này là một tổ chức của tôn giáo Hồi giáo, vì thực tế không có văn bản kiến nghị các quan chức công nhân viên chức có thể quy định xem xét phê chuẩn liệt kê tôn giáo Bà ni trong Danh mục Tôn giáo Việt Nam.

2. Về tên Hội đồng Sư cả Bà ni

Tên “Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bà ni” không phù hợp với bản chất, hoạt động tôn giáo, tín ngưỡng Bà ni, danh mục tôn giáo Hồi giáo; Bà ni và Hồi giáo là hai tôn giáo khác nhau, không phụ thuộc nhau. Hiện nay đã xuất hiện một tổ chức lợi dụng tên tôn giáo Bà ni có thể Hồi giáo tuyên truyền tôn giáo Bà ni là tôn giáo Hồi giáo, có âm mưu thôn tính tôn giáo Bà ni biến thành tôn giáo Hồi giáo.

Hội đồng Sơ cấp Hội giáo Bàni tỉnh Ninh Thuận, cơ thể Ban chấp hành Hội đồng Sơ cấp Hội giáo Bàni nhiệm kỳ III (2016-2021) có ý không đặt tên Hội đồng Sơ cấp Hội giáo Bàni tỉnh Ninh Thuận thành Hội đồng Sơ cấp Bàni tỉnh Ninh Thuận dù trong Báo cáo và phôi hình nhiệm vụ nhiệm kỳ III (2016-2021) có thể hiện.

3. Về sinh hoạt tôn giáo, hoạt động các lễ nghi, tín ngưỡng

Hội đồng Ban o tôn giáo Bàni, tín Bàni thôn Thành Tín sinh hoạt tôn giáo, hoạt động tín ngưỡng, lễ nghi tín ngưỡng theo tôn giáo Bàni là thờ thần, ông bà, tiên (nh các 6 thôn V n Lâm, Tu n Tú, An Nh n, Ph c Nh n, Phú Nhu n, L ng Tri); không thờ thần nh tôn giáo H i giáo; không thờ nào ghép tôn giáo Bàni chung với H i giáo, trên thế giới này không có tôn giáo “Hội giáo – Bàni), chỉ có Vi t Nam xuất hiện này.”

Qua 3 nội dung nêu trên, Hội đồng Ban o tôn giáo Bàni halau Thành Tín quy định nội dung nội dung tham gia Hội đồng Sơ cấp Hội giáo Bàni Ninh Thuận tại ngày ký ban hành văn bản này; vì thế chỉ Hội đồng Sơ cấp Hội giáo Bàni tỉnh Ninh Thuận trực tiếp thờ tôn giáo H i giáo trong danh mục tôn giáo Vi t Nam; hoạt động theo H i giáo thế giới, không thờ thần nh tôn giáo Bàni của dân tộc Chăm tại Vi t Nam”.

Hội đồng Ban o tôn giáo Bàni halau Thành Tín thông báo các quan chức nội bộ và chúng tôi tham gia mời các học sinh, hội ... có liên quan trực tiếp Hội đồng Sơ cấp Hội giáo Bàni do Hội đồng Sơ cấp Hội giáo Bàni hay chính quyền, các quan chức nội bộ các cấp mời, trực tiếp.

(Pho to đính kèm Biên bản họp thống nhất nội dung nội dung tham gia Hội đồng Sơ cấp Hội giáo Bàni tỉnh Ninh Thuận vào ngày 23/6/2022 của Hội đồng Ban o đạo tôn giáo Bàni thôn Thành Tín)

Phước Hải, ngày 23 tháng 6 năm 2022

TM. HỘI ĐỒNG BỔ ĐẠO BÀNİ THÀNH TÍN

IMAM TAN

ã ký

Kiều Lượng

IMAM CỰU

ã ký

Từ Bác

SƯ CẢ

ã ký

La Đur

Quan sát trong năm (5) lá n các các s hoàn toàn có nội dung giống nhau, gồm ba mục chính:

Mục 1: Về tên tôn giáo Bani

Mục 2: Về tên Hội đồng Sơ cấp Bani

Mục 3: Về sinh hoạt tôn giáo, hoạt động các lễ nghi, tín ngưỡng

(Nội dung cụ thể của 5 lá đơn kèm theo in phần cuối PHỤ LỤC 2)

B. PHẢN BIỆN

Các nghiên cứu lịch sử tôn giáo Champa, dựa trên quan điểm khoa học và ứng dụng, làm cơ sở bác bỏ nội dung của Thành Tín.

I. MỤC 1: Về tôn giáo Bani

Đoạn 1: Trong khoản 1, Mục 1, trình bày “...*công văn 6955/BNV-TGCP ngày 18/12/2020 của Bộ Nội vụ, không có danh mục tôn giáo Bani. Tôn giáo Bani đã bị xóa trong danh mục tôn giáo Việt Nam...*”

Quan điểm 1a: (Đoạn 1, Mục 1)

Nội dung trong khoản 1, Mục 1: hoàn toàn vô lý, hoàn toàn không có cơ sở. Theo Kauthara, người soạn hoàn toàn không biết gì về tôn giáo Hồi giáo (Islam) nói chung và Hồi giáo (Bani) của người Chăm nói riêng.

Theo lịch sử tôn giáo thời vương quốc Champa nay, thì tiền người Chăm hoàn toàn không sáng lập ra một tôn giáo nào, mà Champa chỉ tiếp nhận hai tôn giáo lớn trên thế giới đó là tôn giáo Balamon (Ấn Độ) thời kỳ 2, và tôn giáo Islam (Rô-ma) thời kỳ 9.

Cũng theo lịch sử tôn giáo Champa, người Chăm chỉ sử dụng bản thu thập tôn giáo như sau:

- **Balamon** (Brahmanism): là bộ phận người Chăm theo Balamon (Ấn Độ) từ ngày đầu lập quốc, thì Tam vị thần (Trimurti) là ba vị thần tối cao gồm: Brahma (ngộ hóa), Vishnu (ngộ hóa), Shiva (ngộ hóa) cho đến thế kỷ 15.

- **Islam** (Hồi giáo): là bộ phận người Chăm theo Islam (Rô-ma) thời kỳ 9, thì phải thờ Allah, tôn kính Thiên sứ Muhammad và hoàn thiện đức tin theo Thiên kinh Koran.

Sau thế kỷ 15, tôn giáo Balamon đã bị loại khỏi vương quốc Champa, chỉ dành cho Islam phát triển. Đến thế kỷ 17 (triều vua Po Rome), hòa giải tôn giáo người Chăm với hai thu thập tôn giáo là: Awal và Ahier.

- **Awal** (Hồi giáo còn gọi là Hồi giáo cũ): là bộ phận người Chăm theo Islam thời kỳ 9, đến thế kỷ 17 tách ra thành hai phái riêng của Champa. Người Chăm thờ cúng tôn giáo này theo tiếng Sanskrit là Agama Awal (cổ Awal) hay gọi theo tiếng Rô-ma là Bani Awal (cổ Awal). Đây là hai phái Hồi giáo chủ yếu duy nhất ở Champa, là Hồi giáo như ngày nay nhưng mất tín ngưỡng và văn hóa bản địa Champa.

- **Ahier** (Hồi giáo mới): là bộ phận người Chăm bắt đầu theo Balamon (Ấn Độ) thì Tam vị thần (Trimurti) là ba vị thần tối cao gồm Brahma, Vishnu, Shiva cho đến thế kỷ 15. Sau thế kỷ 15, tôn giáo Balamon đã bị tàn lụi không còn ở Champa mà chuyển sang Nam Á. Tuy nhiên, Ahier chỉ là một phần của Tam vị thần Allah (Po Allah) là một vị Thần Tối Cao, như ngày nay thì phần lớn công việc

tỉ p qu n Tháp (Bimong), ch m sóc Tháp và b o t n nh ng tín ng ng Champa hay v n hóa b n a Champa. Ng i Ch m g i tôn giáo này theo tỉ ng Sankrit là Agama Ahier (o Ahier) hay g i theo tỉ ng R p là Bani Ahier (o Ahier). ây là nhánh H i giáo (H i giáo m i) ch t n t i duy nh t Champa nh ng v n còn tỉ p qu n, ch m sóc, b o t n nh ng tín ng ng và v n hóa b n a Champa t th i Balamon l i.

Theo quá trình l ch s Champa t th k th 2 n th k 21, danh x ng tôn giáo ng i Ch m ch t n t i b n (4) thu t ng : Balamon, Islam, Awal và Ahier.

Kh ng nh, theo l ch s tôn giáo Champa thì ng i Ch m không có tôn giáo tên “Bani”, vì Bani không ph i tên tôn giáo, và t tiên ng i Ch m không sáng l p ra m t tôn giáo nào.

Quan điểm 1b: (*Đoạn 1, Mục 1*)

C ng n i dung trong o n 1, M c 1: theo các nhà nghiên c u Tây Ph ng, thì sau th k 15, Champa tr thành qu c gia H i giáo. Không có b ng ch ng nào cho th y th i Pháp thu c ng i Ch m có tôn giáo Bani.

Ti p n th i Vi t Nam C ng Hòa, m i v n b n u ghi tôn giáo H i giáo. Không có b ng ch ng nào cho th y ch Vi t Nam C ng Hòa công nh n ng i Ch m có tôn giáo Bani.

Ti p n, sau n m 1975, Vi t Nam Xã H i Ch Ngh a trên m i gi y t c a ng i Ch m u ghi tôn giáo “H i giáo”. Trong Danh m c tôn giáo Vi t Nam không bao gi có tôn giáo “Bani”.

Quan điểm 1c: (*Đoạn 1, Mục 1*)

Theo l ch s Champa, sau th k 15, ng i Ch m duy nh t theo m t tôn giáo c g i là H i giáo (Islam), vì c ba nhánh này cùng th chung m t Th ng Allah. H i giáo c a ng i Ch m c chia thành ba nhánh chính:

- **Islam** (H i giáo), tín Ch m theo “Islam” c g i: Ch m Islam,
- **Awal** (H i giáo c), tín Ch m theo “Awal” c g i: Ch m Awal
- **Ahier** (H i giáo m i), tín Ch m theo “Ahier” c g i: Ch m Ahier

Đoạn 2: Trong khoản 2, Mục 1, trình bày “... công văn 6955/BNV-TGCP ngày 18/12/2020 của Bộ Nội vụ, năm 2021 cơ quan chức năng tổ chức làm căn cước công dân...không có tôn giáo Bani, mặc dù 1975 và sau 1975 đến năm 2020 giấy chứng minh nhân dân hay căn cước công dân vẫn thể hiện tôn giáo Bani, nhưng đến nay bị mất.”

Quan điểm: (Đoạn 2, Mục 1)

Theo Kauthara, nội dung trong khoản 2 của Mục 1, là hoàn toàn bất hợp pháp, hoàn toàn không có cơ sở, hay hoàn toàn vô hiệu. Khoản hai này kết tội BANI vì xóa tôn giáo Bani của người Chăm là thể hiện hành vi vô hiệu, tuyên truyền nhằm mục đích lôi kéo người dân dấn thân tham gia chiến tranh chống lại SCS và chiến tranh Chính phủ Việt Nam.

Theo Kauthara, người dân Việt Nam hoặc người ký tên này cung cấp minh chứng nhân bản hay quy trình mà trước năm 1975 (VNCH) công nhận dân tộc Chăm tại miền Nam tôn giáo Bani.

Theo Kauthara, người dân Việt Nam này cung cấp minh chứng nhân bản hay quy trình mà sau năm 1975 (VNCHCN) công nhận dân tộc Chăm tại miền Nam tôn giáo Bani.

Theo Kauthara, văn Công dân (CCCD) là chiến lược của Chính phủ quản lý thông tin công nhân viên chức và người lao động cùng các gia đình trong khu vực Asian. Công dân Việt Nam không phải dành riêng cho dân tộc Chăm.

Theo Kauthara, văn CCCD khác CMND (Chứng minh nhân dân), số liệu này chỉ dùng để Chăm chia sẻ. Thứ tự Chính quyền Bình Thuận và Ninh Thuận nên đưa ra ghi chép thích cho dân bản địa, cho dân thiểu số, tôn giáo và dân tộc không còn ghi trong CCCD.

Đoạn 3: Trong khoản 3 của Mục 1, trình bày: “... Vấn đề này là trách nhiệm của Hội đồng Sự cố, cụ thể Ban chấp hành HĐSC Hồi giáo Bani nhiệm kỳ III(2016-2021), nhưng không thực hiện đúng chức năng nhiệm vụ, không đấu tranh cho cộng đồng Chăm theo tôn giáo Bani, có thể HĐSC Hồi giáo Bani đồng tình, vì tổ chức này HĐSC là một tổ chức của tôn giáo Hồi giáo, vì thực tế không có văn bản kiến nghị đến cơ quan chức năng có thẩm quyền để xem xét phục hồi lại tên tôn giáo Bani trong Danh mục Tôn giáo Việt Nam”.

Quan điểm: (Đoạn 3, Mục 1)

Theo thông tin Kauthara nhận được, nội dung tham gia của Thành Tín là do Ts. Lê Sơn Thọ, và Thành Trưởng Nghĩa là người truyền tin cho các làng.

Nội dung trong khoản 3, Mục 1, là hoàn toàn chấp hành HĐSC, kết tội HĐSC không đấu tranh tôn giáo Bani.

Theo Kauthara, n thời tham gia H SC vì tr t tiêu c c, yêu c u H SC ph c h i tôn giáo “Bani” trong Danh m c Vi t Nam? Nh ng, nh ã trình bày trên tôn giáo tên “Bani” ch a bao gi t n t i trong Danh m c tôn giáo c a Vi t Nam.

Thi t ngh n u các giáo s (Imam, Acar, ...) thích có tôn giáo tên “Bani” thì tr c h t i bàn v i ông Ts. l êm (Ch nhi m d án), ông Thành Thanh D i (Ts t phong, Th t ng Champa t phong, T c tr ng t c ng i Champat phong, ...) vì th s d án y (kho ng 2000 trang) xin tôn giáo “Bani” g i lên Ban Tôn giáo Chính ph , B N i v , B Chính tr , ... các B , Ban, Ngành a ra Qu c h i xem xét, có th u tiên c p cho dân t c m t tôn giáo tên “Bani”, gi ng nh vi c ng i Ch m vi t n xin c p “H nghèo”,...

C n bi t, tôn giáo tên “Bani” mà các v i xin Chính ph c p, không liên quan gì n tôn giáo: Agama Awal (Bani Awal) là H i giáo c a ng i Ch m do t tiên Champa truy n l i.

TIỂU KẾT MỤC 1:

** Dựa vào quan điểm 1a, quan điểm 1b, quan điểm 1c, khẳng định:*

- T i v ng qu c Champa, dân t c Ch m ch tí p nh n hai tôn giáo l n: Balamon (n) và Islam (R p).

- T th i Pháp n nay, ch a Chính ph nào công nh n dân t c Ch m có tôn giáo “Bani”, và không có tôn giáo nào tên “Bani” trong Danh m c tôn giáo c a Vi t Nam.

- N i dung n trong o n m t, k t t i B N i v xóa tôn giáo c a ng i Ch m là hoàn toàn không có c s , hoàn toàn b a t và hoàn toàn vu kh ng. K t t i B N i v xóa tôn giáo ng i Ch m không khác gì k t t i Chính ph Vi t Nam (hay ng C ng s n Vi t Nam) xóa tôn giáo ng i Ch m.

* Dựa vào quan điểm 2a, cho thấy, trong n c a quý v cho r ng tr c n m 1975 cho n n m 2020, dân t c Ch m là tôn giáo “Bani” (i u này hoàn toàn b a t). ngh nh ng ng i ký n c a thôn Thành Tín, V n Lâm, Ph c Nh n và An Nh n hã cung c p v n b n (b ng ch ng) tr c 1975 có công nh n tôn giáo “Bani”, hay v n b n công nh n tôn giáo “Bani” t sau 1975 n nay.

- V n CCCD không có m c dân t c và tôn giáo là tiêu chí h i nh p qu c t .

- T khi thành l p H SC n nay ã tr i qua 3 k i h i, t i sao trong kho ng th i gian này các v không có ý ki n. n khi Ts. l êm ch tr ng vi t n ngh xóa “H i giáo Bani”, móc n i Thành Thành D i (Ti n s t phong, Th t ng Champa t phong, T c tr ng t c Champa t phong), tài tr và nh n t i n t n c ngoài thì các v quay l ng ch ng H SC, ch ng Chính ph , các v t tuyên truy n n, t ký n và g i n t cáo B N i v xóa tôn giáo Bani.

- Theo Kauthara, các v không còn x ng áng là ch c s c, là giáo s (Acar) c a Agama Awal (Bani Awal) thu c H i giáo Champa.

* **Dựa vào quan điểm 3a, khẳng định**, nhóm ời tôn giáo Bani nh ng không bi t Bani ngh a là gì? N u các v mu n dân t c Ch m có tôn giáo Bani thì c vi t h s d án v tôn giáo Bani trình lên Chính ph . Còn tôn giáo mà l ch s Champa l i cho dân t c Ch m hi n nay là Agama Awal (Bani Awal) có ngu n g c t Islam mà ti ng ph thông phiên ngh a là: H i giáo.

Hỏi các vị Imam đã ký đơn, các vị có biết Bani là gì không? Các vị đang thờ ai? Các vị đang mặc áo dài trắng suốt đời là áo của ai? Thánh kinh Koran các vị đang đọc viết bằng chữ gì? và Koran ghi tiếng gì?...

II. MỤC 2: Về tên Hội đồng Sư cả Bani

Đoạn 1: Trong o n 1, 2 c a M c 2, trình bày: “...Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani” không phù hợp với bản chất, hoạt động tín ngưỡng tôn giáo Bani, dễ nhầm với tôn giáo Hồi giáo; Bani và Hồi giáo là 2 tôn giáo khác nhau, không phụ thuộc nhau. Hiện nay đã xuất hiện một tổ chức lợi dụng tên tôn giáo Bani có chữ Hồi giáo để tuyên truyền tôn giáo Bani là tôn giáo Hồi giáo, có âm mưu thôn tính tôn giáo Bani biến thành tôn giáo Hồi giáo”.

“Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani tỉnh Ninh Thuận, cụ thể Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani nhiệm kỳ III (2016-2021) cố ý không đổi tên Hội đồng SU cả Hồi giáo Bani tỉnh Ninh Thuận thành Hội đồng Sư cả Bani tỉnh Ninh Thuận dù trong báo cáo và phương hướng nhiệm vụ Đại hội nhiệm kỳ III có thể hiện”.

Quan điểm: (Đoạn 1, Mục 2)

“H i ng S c H i giáo Bani” là tên t ch c tôn giáo c a Ch m Bani c Nhà n c công nh n và c p phép ho t ng. Xét cho cùng “Awal” vi t y là Agama Awal (o Awal) hay Bani Awal (o Awal) ch a i u ki n tr thành m t tôn giáo riêng, mà th c t ch thu c m c tín ng ng. Nh ng theo l ch s Champa thì “Awal” c th a k t H i giáo (Islam) và xem nh m th phái H i giáo, nên Chính ph Vi t Nam công nh n “Awal” c a ng i Ch m thu c tôn giáo H i giáo.

C ng theo l ch s tôn giáo Champa thì “Awal” và “Ahier” là h phái c a Islam Champa vì c hai cùng th ph ng th ng Allah. Xét riêng “Awal” thì i di n cho tôn giáo chính là giáo s (Acar). Ngày nay Acar là tín (T ng l p th nh t) tr c ti p th ph ng th ng Allah, ng T i Cao và Duy Nh t, Muhammad là Thiên s , và Koran là Thiên kinh, áo dài tr ng mà Acar ang m c su t i là áo c a Nabi (Thiên s).

Trong o n 1, M c 2 vi t: “... Hiện nay đã xuất hiện một tổ chức lợi dụng tên tôn giáo Bani có chữ Hồi giáo để tuyên truyền tôn giáo Bani là tôn giáo Hồi giáo, có âm mưu thôn tính tôn giáo Bani biến thành tôn giáo Hồi giáo”.

o n 1, M c 2, hoàn toàn vu kh ng thi u c s . ng h Ts. l êm, a ra tên t ch c nào mà quá tuy t v i có kh n ng hô “bi n” thì “Bani” bi n thành “H i giáo”. i u này BCT ch c ph i g p Ts. l êm, tìm cách ph ng pháp hô “bi n” thì m i tôn giáo Vi t Nam bi n thành Ph t giáo cho d qu n lý.

III. MỤC 3: Về sinh hoạt tôn giáo, hoạt động các lễ nghi, tín ngưỡng

Đoạn 1: Trong 0 n 1, M c 3, trình bày: “...Hội đồng Bổn đạo tôn giáo Bani, tín đồ Bani thôn Thành Tín, Văn Lâm, Phước Nhơn, An Nhơn, Tuấn Tú, sinh hoạt tôn giáo, hoạt động tín ngưỡng, lễ hội tín ngưỡng theo tôn giáo Bani là thờ đa thần, thờ ông bà, tổ tiên (như các 6 thôn Văn Lâm, Tuấn Tú, An Nhơn, Phước Nhơn, Phú Nhuận, Lương Tri); không thờ độc thần như tôn giáo Hồi giáo; không thể nào ghép tôn giáo Bani chung với Hồi giáo, trên thế giới này không có tôn giáo “Hồi giáo – Bani), chỉ có Việt Nam xuất hiện gần đây.”

Quan điểm 3a: (Đoạn 1, Mục 3)

Nội dung trong 0 n 1, M c 3, trình bày hoàn toàn sai. Chúng tôi nhóm vì t n này hoàn toàn không hiểu hay không biết gì về tôn giáo mà người Chăm đang sinh hoạt, hơn nữa nhóm vì t n cũng không biết gì về sự khác nhau giữa “Tôn giáo” và “Tín ngưỡng”, giữa “Tín ngưỡng” và “Mê tín dị đoan”, hay giữa “C tín” và “Văn hóa”.

Rõ ràng nhóm vì t n chưa hiểu tôn giáo của mình có ngu ngốc đâu? chưa biết Thiên mà mình đang tôn thờ tên gì? chưa biết các Thiên sư của mình là ai, và Thiên sư cụi cùng tên gì? chưa biết Thiên kinh Koran mà mình đang đọc vì t b ng ch gì? vì t ng gì?

- Nếu nhóm vì t n cho rằng, tôn giáo “Bani” thì “à Thiên” thì các vị hãy trả lời ba câu hỏi đi đây:

Câu 1). Nếu Bani là a thần, thì có thể có mỹ thuật? hãy liệt kê số lượng thần Bani mà các vị đang thờ phụng?

Câu 2). Nếu Bani là a thần, thì những thần có tên gì? hãy liệt kê tên của những thần? Và nhiệm vụ của mỗi thần?

Câu 3). Nếu Bani là a thần, thì những thần có chức năng gì? hãy liệt kê chức năng hiện nay đang thờ phụng những thần linh đó.

- Rõ ràng, nhóm vì t n chưa phân biệt khái niệm: “**Tín ngưỡng - Tôn giáo**”, “**C tín - Văn hóa**”.

* **Tín ngưỡng:** là niềm tin của con người về các thần linh thông qua những nghi lễ và văn phong tục, tập quán truyền thống mang lại sự bình an và thịnh vượng cho cá nhân và cộng đồng. Tín ngưỡng dân gian Chăm hay còn gọi là tín ngưỡng truyền thống Chăm, ngày nay thường có gọi tín ngưỡng bản địa dân tộc Chăm. Một số tín ngưỡng người Chăm như:

Lễ tế (Gi tế lễ g m Chăm, lễ tế đ t c truyền Chăm), lễ b n n c, lễ gi n g n c c , lễ c u o, lễ Nghinh Ông, lễ ph n th c (Linga - Yoni), lễ h i ph n th c (Rija Nagar), lễ Rija Praong, lễ Rija Harei, lễ Rija Malam, lễ Rija Sua, lễ Mbeng bar huak, lễ Rao sang,... lễ Po Riyak, lễ tế ng nh t tiên, lễ báo ph c (ndam Phuel), lễ báo hi u t tiên (Muk Kei - gia tiên), lễ th n (Po Patuw Ging - Thần Táo), lễ th Ciết Praok (Praok Patra); lễ th Thành Hoàng nh : n Po Kraong Kachait (Po Klaong Kasat); n Công chúa Bàn Tranh (Po Sah Ina); n Po Nit (Po Mathik Dhik); n Po Jaiparan; n Po Nraop (con tr ng vua Po Rome theo gia ph còn l u t i

Kalantan - Malaysia; còn theo lịch sử Việt Nam thì Po Nraop là em trai vua Po Rome),... và hàng trăm thế hệ khác của người Chăm thuộc vùng này.

* **Tôn giáo:** là niềm tin của con người đối với những quan niệm và hoạt động bao gồm niềm tin tôn giáo, giáo lý, giáo luật, nghi lễ và tổ chức. (Khoản 1 và 5 Điều 2 Luật Tín ngưỡng, tôn giáo năm 2016).

Theo lịch sử tôn giáo của Champa nói chung và thế dân Chăm nói riêng trước thế kỷ 16 thế dân Chăm thì phần lớn và thế hệ hai tôn giáo chính là: Balamon (Ấn Độ) và Islam (Ả Rập).

Lưu ý: Các tôn giáo Balamon (Ấn Độ) và tôn giáo Islam (Ả Rập) là hai tôn giáo lớn trên thế giới đã có người Chăm thì phần lớn, chỉ không phải hai tôn giáo do tổ tiên người Chăm hay Champa sáng lập. Chứng cứ: Chăm thì phần lớn tôn giáo Balamon (Ấn Độ) từ thế kỷ thứ 2, và thì phần lớn tôn giáo Islam (Ả Rập) từ thế kỷ thứ 9.

+ Khi người Chăm, Agama Awal (Bani Awal), thì người Chăm là Islam, thì người Chăm thông thường là Hồi giáo: là một tôn giáo “đơn thần” đó là Thượng đế Allah, người Tạo và Duy Nhất.

Đoạn 2: Trong khoản 2, Mục 3, trình bày: “*Qua 3 nội dung nêu trên, Hội đồng Bồi đạo tôn giáo Bani halau Thành Tín quyết định thôi tham gia Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani Ninh Thuận từ ngày ký ban hành văn bản này; vì tổ chức Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani tỉnh Ninh Thuận trực thuộc tôn giáo Hồi giáo trong danh mục tôn giáo Việt Nam; hoạt động theo Hồi giáo thế giới, không đa thần như tôn giáo Bani của dân tộc Chăm tại Việt Nam*”.

Quan điểm 3b: (Đoạn 2, Mục 3)

Nội dung trong khoản 2, Mục 3: cho rằng Thánh Magik (Magik): Thành Tín, đã quy định thôi tham gia Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani từ ngày ký ban hành văn bản. Vì Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani trực thuộc tôn giáo Hồi giáo trong Danh mục tôn giáo Việt Nam và hoạt động theo Hồi giáo thế giới.

Thưa các vị Imam (giáo sư tỉnh Ninh Thuận)

Thưa Ts. 1 tên

Có lẽ ông đã nhận tin tức (1) từ đâu đó làm ông hoa mắt, và cũng có lẽ ông không nghiêm túc đưa vào cuốn năm 2021, chialy tin tức (2) nên ông phát biểu lung tung.

Ông Ts. 1 tên cho rằng 7 (bảy) Thánh Magik (Magik) tỉnh Ninh Thuận đã sinh hoạt theo Hồi giáo thế giới? vậy thì ông 7 (bảy) Thánh Magik này sinh hoạt theo Hồi giáo Chính thống thế nào? và sinh hoạt ra sao? Nghĩ hãy trả lời nhé?

Thật đáng ngạc nhiên khi các ông luôn cho rằng Champa có hai tôn giáo: Balamon và Bani, do đó tiên Champa là gì. Do đó các ông luôn ca tụng lên mây là người Chăm có hai (2) tôn giáo cùng một vô nhân trên thế giới. Tôi thấy như thế là sai lầm.

TIỂU KẾT MỤC 3:

- Thánh Magik (Magik) Thành Tín vì tôi xin thôi tham gia Hội Sinh Học và Giáo Bani tỉnh Ninh Thuận.
- Nhóm vì tôi vụ kiện Hội Sinh Học và Giáo Bani tỉnh Ninh Thuận hiện đang sinh hoạt tôn giáo theo Hội Sinh Học và Giáo thối.
- Nhóm vì tôi, tôi tên tôn giáo “Bani” và tôn giáo “Bani” này sinh hoạt theo hình thức “a th n”.

C. KẾT LUẬN

- Theo lịch sử tôn giáo tại Champa, thì dân tộc Chăm chỉ có hai tôn giáo lớn: Balamon (Ấn Độ) vào thế kỷ 2, và Islam (Ả Rập) thế kỷ 9. Sau khi Vijaya (Champa) sụp đổ vào năm 1471 (thế kỷ 15) thì Balamon tàn lụi tại Champa và cùng ông Nam Á. Islam có cơ hội phát triển mạnh mẽ và chiếm lĩnh vào thế kỷ 17. Triều đại vua Po Rome đã hòa giải hai tôn giáo lớn “Balamon” và “Islam” thành tôn giáo “Awal” và “Ahier” cùng thờ phụng chung Thánh Allah, và cùng thế kỷ 17 này, Hội Sinh Học và Giáo trở thành Quốc giáo tại Champa.
- Tại Pháp hiện nay, chưa có một chính phủ nào công nhận tôn giáo tên “Bani”, và không bao giờ có tôn giáo “Bani” trong Danh mục tôn giáo của Việt Nam.
- Cái gì là tôn giáo “Bani” chưa công nhận trên pháp lý, chưa tồn tại trong Danh mục tôn giáo của Việt Nam, vậy gì nhóm Ts. Lê Văn vì tôi không thể bị Bani xóa tôn giáo của người Chăm.
- Ts. Lê Văn vì tôi háo danh, vì lợi ích cá nhân mà kích động dân Chăm tố giác phần không hợp pháp của giáo sư (Imam) Kiên Thức Khiêm Tấn, lý lịch kỹ thuật này rất khác giả mạo trên tờ cáo Hịch Sĩ. Kiên Thức Thành Thanh Điền, một kẻ lừa đảo xuyên quốc gia tìm cách dìm mình xuống nước, giáo sư Chăm thì theo như bạn đọc.
- Các ông luôn tranh xin tôn giáo mà không biết những khái niệm liên quan: Tôn giáo, Tín ngưỡng, Mê tín dị đoan, mê tín và Văn hóa?
- Tại sao dân tộc mình có tôn giáo mà không biết tôn giáo đó có nguồn gốc từ đâu? Thiên nhiên là ai? Thiên kinh Koran vì tôi biết gì, tôi nghĩ gì? thế mà các ông phán bịa Hội Sinh Học Bani là “a th n”, còn Bani của các ông là “a th n”, và tôi hỏi các ông rằng không biết “a th n” và “a th n” là gì? các ông có xứng đáng là chức sắc, giáo sư (Acar) của Agama Awal (Bani Awal) của Champa không?

D. KIẾN NGHỊ và ĐỊNH HƯỚNG

Hiện nay các tổ chức tôn giáo của người Chăm gồm:

- *Ban Đại diện Cộng đồng Hồi giáo (Islam),*
- *Hội đồng Sư cả Hồi giáo (Bani),*
- *Hội đồng chức sắc Chăm Balamon,*

Đây là ba (3) tổ chức khác nhau, mỗi tổ chức đi đển cho một phái tôn giáo riêng biệt. Riêng, Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani là một tổ chức của Nhà nước Công nhận. Đi đển cho tín đồ Hồi giáo (Bani) là giáo sư (Acar), đây là tôn giáo mà thu hút người Ph thông gọi “Hồi giáo”, tiếng Rpg gọi “Islam”, trong khi tiếng Chăm gọi Agama Awal (Bani Awal) là một phái Hồi giáo Champa dòng “Awal” (những gì có: Hồi giáo Rpg dòng “Sunni”, Hồi giáo Iran dòng “Shia”, ... Hồi giáo dòng “Sufi” phân bố ở các nước châu Phi như Ai Cập, Tunisia, Algeria, Maroc, Senegal, ... “Sufi” cũng xem là biểu hiện của Hồi giáo).

Theo lịch sử tôn giáo Champa thì người Chăm tiếp nhận tôn giáo có ba (3) nhánh chính:

- *Islam (Hồi giáo Chính thống),*
- *Awal (Hồi giáo, Hồi giáo cũ, hay Hồi giáo Champa dòng Awal),*
- *Ahier (Hồi giáo mới, hay Hồi giáo Champa dòng Ahier, nhưng vẫn còn ảnh hưởng tín ngưỡng từ Balamon xưa).*

Vậy, cần đặt tên tôn giáo cho ba (3) nhánh này sao cho phù hợp, ứng nhu cầu lịch sử Champa:

- + *Hồi giáo (Islam), tiếng Sanskrit: Agama Islam, tiếng Ả Rập (Bani Islam).*
- + *Hồi giáo (Awal), tiếng Sanskrit: Agama Awal, tiếng Ả Rập (Bani Awal).*
- + *Hồi giáo (Ahier), tiếng Sanskrit: Agama Ahier, tiếng Ả Rập (Bani Ahier).*

Chú ý: Hiện nay Chăm Ahier, khai báo trên giấy tờ là tôn giáo “Balamon” là hoàn toàn không chính xác. Bởi, tín đồ “Ahier” gần 600 năm nay (thế kỷ 15) không còn thờ thần linh của Balamon (những thần: Brahma, Vishnu, Shiva, Ganesh (Ganesha), Nataraja, Krishna, Parvati, Hanuman, Lakshmi, Saraswati, Durga, Kali, Murugan, Shakti, Patanjali, ...). Vì thế thế kỷ 17, Chăm Ahier đã chuyển sang thờ phụng thờ Allah. Do đó, cần có một hình ảnh bản lề hiện nay và xuất hiện tên cho phù hợp.

Cần biết, Thánh Magik dù xây dựng tín ngưỡng nào thì cũng do tổ chức Hội đồng Sư cả Hồi giáo Bani là nguyên nhân, mỗi tôn giáo cũng sinh hoạt đời sống cho phép các

chức H SC, nghĩa là không bao gồm thành viên nhóm tôn giáo cho tới ngoài tổ chức (ngoài pháp luật).

Cái gì là tôn giáo “Bani” mà các ông đang đòi, chứa bao gồm tên gì trong Danh mục tôn giáo Việt Nam. Các ông giáo sư (Acar, Katip, Imam, ...) làm sao xin thôi tham gia Hội đồng S C là tùy thuộc các ông. Các ông có quyền tham gia hay thôi tham gia sinh hoạt tôn giáo, đó là quyền do tín ngưỡng, tôn giáo mà Chính phủ đã ban hành.

Nếu một số tôn giáo mà các giáo sư (Acar) xin thôi tham gia không đăng ký, thì những giáo sư (Acar) còn lại của H SC cho phép mở các Thánh đường (Magik) sinh hoạt tôn giáo bình thường.

Ngược lại, nếu một số tôn giáo mà các giáo sư (Acar) xin thôi tham gia thì, số lượng còn lại không thể hành tôn giáo, thì H SC nên quy định nhúng các (khóa các) thánh đường trong năm đó.

Sau này, nếu cá nhân giáo sư (Acar) nào có hành vi xuyên tạc tôn giáo, chống lại, coi thường tổ chức Hội đồng S C Hội giáo Bani, coi thường pháp luật, thì ông bà, vu khống gây nhúng nhối cá nhân, tổ chức tôn giáo, thì cần xử lý kịp thời.

HỘI GIÁO (AWAL): LÀ TÊN TÔN GIÁO CÁC CH M BANI (Chậm theo đó)

THAM KHẢO

Link: [Nh ng bài vi t liên quan](#)

1. T i sao Islam ti ng Vi t g i H i giáo
<https://kauthara.org/article/275>
2. Quy n t do: Tín ng ng - Tôn giáo
<https://kauthara.org/article/517>
3. Giáo s (acar) th ph ng c th n hay a th n?
<https://kauthara.org/article/516>
4. Tham m u: T i n Ch m nh ngh a Bani = Islam = H i giáo = Bani Awal = Agama Awal
<https://kauthara.org/article/509>
5. Tôn giáo Ch m: Thu n Thiên gi t n - ngh ch Thiên gi vong
<https://kauthara.org/article/508>
6. Th ng Allah hi n h u kh p làng Ch m Bani Champa
<https://kauthara.org/article/499>
7. Bani không ph i o tên "Bani"
<https://kauthara.org/article/497>
8. Hòa gi i tôn giáo - Bani Awal (H i giáo Champa)
<https://kauthara.org/article/438>
9. Vua Po Rome không ph i giáo ch tôn giáo Ch m
<https://kauthara.org/article/419>
10. Thiên kinh Koran c a Islam và Bani Awal
<https://kauthara.org/article/336>
11. Tham kh o ch ng minh nhân dân tôn giáo: H i giáo
<https://kauthara.org/article/320>
12. T i sao BANI không ph i tôn giáo
<https://kauthara.org/article/306>

HÌNH ẢNH

A1. Thánh đường Phước Nhơn (Magik Haluw Mblap Baruw)

Phước Nhơn (Palei Mblap Baruw), làng Chăm theo Bani (Chăm theo Hồi giáo), thuộc xã Xuân Hội, huyện Ninh Hòa. Phước Nhơn là làng Chăm Bani sống xa trung tâm các làng Chăm Bani khác. Phước Nhơn theo Hồi giáo được chia thành hai phái là Hồi giáo Isam (Bani Islam) và Hồi giáo Bani (Bani Awal).

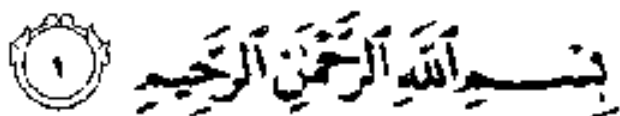
Hình 1. Tài liệu Thiên kinh Koran, ghi: Hồi giáo Bani (1971) của thôn Phước Nhơn.

Hình 2. Bảng hiệu “Chùa Hồi Hồi” nghĩa “Thánh đường Hồi giáo của thôn Phước Nhơn.

Hình 3. Chữ Ả Rập ghi trong thánh đường Phước Nhơn (trong khung đỏ), nếu ghi có dấu thì như dòng chữ dưới đây:

Nội dung dòng chữ: “Bismillaahir Rahmaanir Raheem”. [Nhân danh Allah Đấng rất mực độ lượng, Đấng rất mực khoan dung].

Hình 4. Chữ Ả Rập ghi trước cửa chính thánh đường Phước Nhơn. Khung đỏ trên ghi: Allah - Muhammad. Khung đỏ dưới ghi: Alaho Poku (Thượng đế của bề tôi) / Allah - Mohamet (Allah - Muhammad).

A2. Thánh đường Văn Lâm (Magik Haluw Rem)

Văn Lâm (Palei Rem) làng Chăm theo Bani (Chăm theo Hồi giáo), thuộc xã Phước Nam, huyện Ninh Phước. Văn Lâm làng Chăm theo quy định 1A.

Hình 5. Allah - Muhammad và ngôi sao trắng liềm biểu tượng của Hồi giáo (Agama Awal - Bani Awal) ghi trên cổng thánh đường từ trước 1975.

Hình 6. Allah - Muhammad ghi trên cổng mới thánh đường Văn Lâm (sửa lại năm 2022).

Hình 7. Allah - Muhammad ghi trên cổng mới thánh đường Văn Lâm (năm 2022).

Hình 8. Allah - Muhammad ghi trên cửa chính của thánh đường Văn Lâm.

Hình 9. Allah - Muhammad ghi trên bục thuyết giáo (Minbar), khu chính điện của thánh đường.

Hình 10. Allah - Muhammad ghi trên bục thuyết giáo (Minbar), khu chính điện của thánh đường.

A3. Thánh đường Thành Tín (Magik Haluw Cuah Patih)

Thành Tín (Palei Cuah Patih) làng Ch m theo Bani (Ch m theo o), thu c xã Ph c H i, huy n Ninh Ph c c bi t n là làng có nh ng d i cát tr ng tr i dài bên phía ông c a làng. Thành Tín n i ti ng v i bài hát “Bhum adei” do nh c s Ama Nhân sang tác.

a1. Thánh đường Thành Tín (Magik Haluw Cuah Patih)

Thành Tín (Palei Cuah Patih) làng Ch m theo Bani (Ch m theo o), thu c xã Ph c H i, huy n Ninh Ph c c bi t n là làng có nh ng d i cát tr ng tr i dài bên phía ông c a làng. Thành Tín n i ti ng v i bài hát “Bhum adei” do nh c s Ama Nhân sang tác.

Hình 11. Allah – Muhammad, ghi trước của chính thánh đường Thành Tín.

Hình 12. Allah – Muhammad, ghi trên bục thuyết giáo (Minbar), và ngôi sao trắng liềm biểu tượng của Hồi giáo (Agama Awal - Bani Awal).

Hình 13. Allah – Muhammad, ghi trên bục thuyết giáo (Minbar), và ngôi sao trắng liềm ghi trên tường là biểu tượng của Hồi giáo (Agama Awal - Bani Awal).

Hình 14, 15. Allah – Muhammad, và ngôi sao trắng liềm biểu tượng của Hồi giáo (Agama Awal - Bani Awal) ghi trên đỉnh thánh đường.

Hình 16. Cổng thôn Văn hóa Thành Tín (Palei Cuah Patih).

A4. Thánh đường Lương Tri (Magik Haluw Cang)

Lương Tri (Palei Cang), làng Ch m theo Bani (Ch m theo o), thu c xã Nh n S n, huyện Ninh S n. Lương Tri là làng Ch m Bani s ng quanh khu v c là dân t c Kinh và cách bi t h n so v i các làng Ch m Bani khác.

Hình 17. Bảng hiệu: "Thánh đường Hội giáo Bani Lương Tri". (Magik Haluw Cang).

Hình 18. Bảng hiệu: "Thánh đường Hội giáo Bani Lương Tri". (Magik Haluw Cang).

A5. Thánh đường An Nhơn (Magik Haluw Mblap Klak)

An Nhơn (Palei Mblap Klak), làng Chăm theo Bani (Chăm theo Hồi giáo), thuộc xã Xuân Hội, huyện Ninh Hòa. Phần lớn dân cư là làng Chăm Bani sống xa nhau nhưng cùng một địa phương 1A so với các làng Chăm Bani khác.

Hình 19. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad được ghi trên cửa chính thánh đường An Nhơn.

*Hình 20. Hai Dòng chữ trong khung đỏ: Allaho Poku ((Thượng đế của bề tôi).
Allah - Mohamet (Allah - Muhammad).*

B. MỘT SỐ THÁNH ĐƯỜNG AGAMA AWAL Ở BÌNH THUẬN

B1. Thánh đường Bình Thắng (Magik Haluw Panet)

Bình Thắng (Palei Panet), làng Châm theo Bani (Châm theo Hồi giáo), thuộc xã Phan Hòa, huyện Bắc Bình. Bình Thắng là làng Châm Bani sống cách xa thành phố Quy Nhơn 1A khoảng 1km. Bình Thắng là làng Châm Bani lớn nhất so với các làng Châm Bình Thuận. Xã Phan Hòa có bốn làng Châm theo Bani sống gần nhau và sống riêng biệt so với dân tộc khác gồm các làng: Palei Panet, Palei Aia Mamih, Palei Cak, Palei Dik.

Hình 21. Thánh đường Bình Thắng (Magik Haluw Panet). Cổng Magik được xây trước 1975, trên cổng ghi chữ Ả Rập: "MASJID" và phiên âm "MESJID". Biểu tượng Ngôi sao của Hồi giáo.

Hình 22. Cổng Thánh đường Bình Thắng. Từ trái sang phải Bs. Nguyễn Thế Ngân, Gru Dư, Imam Mai, bà Từ Thy (chủ tịch Hội Champa Bani) và Ts. Putra Podam.

B2. Thánh đường Bình Minh (Magik Haluw Aia Mamih)

Bình Minh (Palei Aia Mamih), làng Chăm theo Bani (Chăm theo Hồi giáo), thuộc xã Phan Hòa, huyện Bắc Bình. Bình Minh là làng Chăm Bani sống cách xa đường quốc lộ 1A khoảng 1km. Bình Minh là làng Chăm Bani sống trên cát (Aia Mamih) thật xa và cách di chuyển làng mới hiện tại từ năm 1969. Xã Phan Hòa có bốn làng Chăm theo Bani sống cạnh nhau và riêng biệt so với dân tộc khác gồm các làng: Palei Panet, Palei Aia Mamih, Palei Cak, Palei Dik.

Hình 23. Dòng chữ Chăm Thrah được ghi trên cổng chính thánh đường Bình Minh (Magik Haluw Aia Mamih).

Hình 24. Trên thánh đường Bình Minh sau 1975 có ghi chữ "Thánh đường Hồi giáo" do Imam Thổ Minh Đức. Đến năm 1993, nhóm sinh viên do Bs.Nhi, Bs.Kiều, Bs.Ngân, Bs.Tuyến, Bs.Trường, Ks.Bích, Ts.Putra Podam,...góp tặng bảng hiệu điện tử cho thánh đường Bình Minh. Nội dung trong bảng điện tử được ghi: Allah - Muhammad (viết chữ Ả Rập), hàng dưới ghi: Thánh đường (khung đỏ trên). Khung dưới ghi Chăm Thrah (1993).

Hình 25. Biểu tượng Hồi giáo và dòng chữ Ả Rập ghi trên khung chính điện: Allah - Muhammad. Thánh đường Bình Minh (Magik Haluw Aia Mamih).

Hình 26. Biểu tượng Hồi giáo, dòng chữ: Allah - Muhammad (chữ Ả Rập), và dòng chữ: Thánh đường, chữ Chăm Thrah: 1993, Thánh đường Bình Minh (Magik Haluw Aia Mamih).

Hình 27. Giáo sĩ (Acar) chụp hình trước thánh đường. Biểu tượng Hồi giáo, dòng chữ: Allah - Muhammad (chữ Ả Rập), và dòng chữ: Thánh đường, chữ Chăm Thrah: 1993, Thánh đường Bình Minh (Magik Haluw Aia Mamih).

B3. Thánh đường Bình Hòa (Magik Haluw Dik)

Bình Hòa (Palei Dik), làng Chăm theo Bani (Chăm theo đạo), thuộc xã Phan Hòa, huyện Bắc Bình. Bình Hòa là làng Chăm Bani sinh sống gần ngã ba đường quốc lộ 1A khoảng 500m. Bình Hòa là làng Chăm Bani sinh sống thịnh vượng nhất ở đây. Xã Phan Hòa có bốn làng Chăm theo Bani sinh sống cạnh nhau và riêng biệt so với dân tộc khác gồm: Palei Panet, Palei Aia Mamih, Palei Cak, Palei Dik.

Hình 28. Sư cả (Gru) Thành Tín, bà Từ Thy (Chủ tịch Hội Champa Bani) thăm và chụp hình tại cổng chính thánh đường Bình Hòa (Magik Haluw Dik).

Hình 29. Tại mặt cửa chính thánh đường Bình Hòa có biểu tượng Kubah Hồi giáo, và ba dòng chữ được ghi trong khung đồ nội dung như dưới đây:

- Dòng 1 ghi: "Di thun Pabuy Jim"
- Dòng 2 ghi: "Bulan Jim"
- Dòng 3 ghi: "Kabaw Hak"

Hình 30. Biểu tượng Hồi giáo trên khung thuyết giáo (Minbar) trong thánh đường Bình Hòa (Magik Haluw Dik).

B4. Thánh đường Cảnh Diển (Magik Haluw Cakak)

C nh Di n (Palei Cakak), làng Ch m theo Bani (Ch m theo o), thu c xã Phan Thanh, huy n B c Bình. C nh Di n là làng Ch m Bani s ng c nh ng qu c l 1A.

Hình 31. Mặt chính thánh đường ghi: Biểu tượng Kubah hồi giáo, Yin - Yang (Nho giáo), Allah - Muhammad, và dòng chữ Chăm Thrah. Thánh đường Cảnh Diển (Magik Haluw Cakak).

Hình 32. Ngay chính điện có biểu tượng Kubah của Hồi giáo, bục thuyết giáo (Minbar) của Hồi giáo. Thánh đường Cảnh Diển (Magik Haluw Cakak).

B5. Thánh đường Thanh Kiết (Magik Haluw Njar)

Thanh Kiết (Palei Njar), làng Chăm theo Bani (Chăm theo Hồi giáo), thuộc xã Phan Thanh, huyện Bắc Bình. Thanh Kiết là làng Chăm Bani sống cùng quê hương người Chăm 1A.

Hình 33. Cổng chính có biểu tượng Ngôi sao - Trăng liềm (Hồi giáo), chữ Ả Rập: Allah - Muhammad, chữ Chăm Thrah và chữ Phổ thông. Thánh đường Thanh Kiết (Magik Haluw Njar).

Hình 34. Tổng Sư cả Xích Dự, Sư cả Thành Tín, bà Từ Thy Chủ tịch Hội Champa Bani, Ts. Putra Podam và đoàn chụp hình lưu niệm tại cổng chính thánh đường Thanh Kiết (Magik Haluw Njar).

Hình 35. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad được ghi trên tường (chữ trắng) và chữ Allah - Muhammad được ghi trong biểu tượng Hồi giáo (Kubah), và biểu tượng Hồi giáo trên bục thuyết giáo (Minbar). Thánh đường Thanh Kiệt (Magik Haluw Njar). Ảnh chụp ban ngày.

Hình 36. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad được ghi trên tường (chữ trắng) và chữ Allah - Muhammad được ghi trong biểu tượng Hồi giáo (Kubah), và biểu tượng Hồi giáo trên bục thuyết giáo (Minbar). Thánh đường Thanh Kiệt (Magik Haluw Njar). Ảnh chụp ban đêm.

Hình 37. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad được ghi trên tường (chữ trắng) và chữ Allah - Muhammad được ghi trong biểu tượng Hồi giáo (Kubah), và biểu tượng Hồi giáo trên bục thuyết giáo (Minbar). Thánh đường Thanh Kiệt (Magik Haluw Njar). Ảnh chụp nhân ngày chia gạo chuẩn bị zakat (Hồi giáo).

B6. Thánh đường Châu Hanh (Magik Haluw Caraih)

Châu Hanh (Palei Caraih), làng Ch m theo Bani (Ch m theo o), thu c xã Phan Thanh, huy n B c Bình. Châu Hanh là làng Ch m Bani s ng c nh ng qu c l 1A.

Hình 38. Cổng chính có biểu tượng Kubah (Hồi giáo), Yin-yang (Nho giáo), dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad, dòng chữ Chăm Thrah, và chữ Phổ thông. Thánh đường Châu Hanh (Magik Haluw Caraih).

Hình 39. Cổng chính có biểu tượng Kubah (Hồi giáo), Yin-yang (Nho giáo), dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad, dòng chữ Chăm Thrah, và chữ Phổ thông. Thánh đường Châu Hanh (Magik Haluw Caraih). Hình chụp nghiêng.

Hình 40. Tổng Sư cả Xích Dự, Sư cả Thành Tín, bà Từ Thy Chủ tịch Hội Champa Bani và đoàn chụp hình lưu niệm tại cổng chính thánh đường Châu Hanh (Magik Haluw caraih).

Hình 41. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad được ghi tại khu chính điện trong khung Kubah (Hồi giáo), bục thuyết giáo (Minbar) Hồi giáo. Thánh đường Châu Hanh (Magik Haluw Caraih). Ảnh chụp ban đêm.

B7. Thánh đường Vĩnh Hạnh (Magik Haluw Kraong)

Vĩnh Hạnh (Palei Kraong), làng Chăm theo Bani (Chăm theo Hồi giáo), thuộc xã Phú Lộc, huyện Tuy Phong. Vĩnh Hạnh là làng Chăm Bani sống cùng quê hương người Chăm 1A.

Hình 42. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad, và chữ Chăm Thrah được ghi trên mặt chính thánh đường Vĩnh Hạnh (Magik Haluw Kraong).

Hình 43. Ts. Putra Podam, Acar haluw Kraong chụp hình lưu niệm tại trước thánh đường Vĩnh Hạnh (Magik Haluw Kraong).

Hình 44. Sư cả Vĩnh Hanh, Sư cả Thành Tín, bà Từ Thy Chủ tịch Hội Champa Bani, Ts.Putra Podam và đoàn chụp hình lưu niệm trước thánh đường Vĩnh Hanh (Magik Haluw Kraong).

Hình 45. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad được ghi trên bục thuyết giáo (Minbar) là biểu tượng của Hội giáo tại khu chính điện trong thánh đường Vĩnh Hanh (Magik Haluw Kraong).

Hình 46. Dòng chữ Ả Rập: Allah được ghi trên chính điện, Chữ Ả Rập: Allah - Muhammad ghi trên bục thuyết giáo (Minbar) là biểu tượng của Hồi giáo trong thánh đường Vĩnh Hạnh (Magik Haluw Kraong).

B8. Thánh đường Lâm Giang (Magik Haluw Lembar)

Lâm Giang (Palei Lembar), làng Ch m theo Bani (Ch m theo o), thu c xã Hàm Trí, huy n Hàm Thu n B c. Lâm Giang là làng Ch m Bani s ng cách xa ng qu c l 1A.

Hình 47. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad, biểu tượng Hồi giáo Ngôi sao - Trăng liềm và chữ Chăm Thrah được ghi trên mặt chính thánh đường Lâm Giang (Magik Haluw Lembar).

Hình 48. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad, biểu tượng Trăng liềm của Hồi giáo được ghi trên mặt chính thánh đường Lâm Giang (Magik Haluw Lembar).

Hình 49. Biểu tượng Ngôi sao của Hồi giáo và chữ Chăm Thrah được ghi trên mặt chính thánh đường Lâm Giang (Magik Haluw Lembar).

B9. Thánh đường Giang Mâu (Magik Haluw Muw)

Giang Mâu (Palei Muw), làng Chăm theo Bani (Chăm theo Hồi giáo), thuộc xã Hàm Trí, huyện Hàm Thuận Bắc. Giang Mâu là làng Chăm Bani sống cách xa biển khoảng 10 km.

Hình 50. Dòng chữ Ả Rập: Masjid và chữ phiên âm Mesjid được ghi tại cổng chính thánh đường Giang Mâu (Magik Haluw Muw).

Hình 51. Dòng chữ Ả Rập: Masjid và chữ phiên âm Mesjid được ghi tại cổng chính thánh đường Giang Mâu (Magik Haluw Muw).

Hình 52. Chữ Ả Rập: Muhammad được ghi tại mặt chính thánh đường Giang Mâu (Magik Haluw Muw).

Hình 53. Chữ Ả Rập: Muhammad được ghi tại mặt chính thánh đường Giang Mâu (Magik Haluw Muw).

Hình 54. Chữ Ả Rập: Muhammad được ghi tại mặt chính thánh đường Giang Mâu (Magik Haluw Muw).

Hình 55. Biểu tượng Kubah của Hồi giáo, bục thuyết giáo (Minbar) của Hồi giáo bên trong thánh đường Giang Mâu (Magik Haluw Muw).

B10. Thánh đường Tánh Linh (Magik Haluw Bicam)

Tánh Linh (Palei Bicam làng Ch m theo Bani (Ch m theo o), thu c Tr Tr n L c Tánh, huy n Tánh Linh. Tánh Linh là làng Ch m Bani s ng cách xa ng qu c l 1A.

Hình 56. Bảng hiệu dòng chữ: "Thánh đường Hồi giáo Bani" được ghi tại cổng chính thánh đường Tánh Linh (Magik Haluw Bicam).

Hình 57. Dòng chữ Ả Rập: Allah - Muhammad được ghi tại khu chính điện, biểu tượng Kubah của Hồi giáo, bục thuyết giáo (Minbar) của Hồi giáo tại khu chính điện trong thánh đường Tánh Linh (Magik Haluw Bicom).

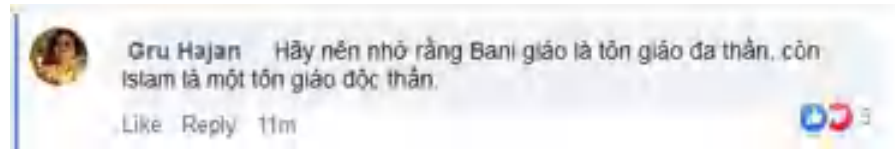

Hình 58. Sư cả Bicom, Sư cả Thành Tín, bà Từ Ty Chủ tịch Hội Champa Bani và Ts.Putra Podam cùng Acar Bicom chụp hình lưu niệm trong thánh đường Tánh Linh (Magik Haluw Bicom).

PHỤ LỤC

Tiểu đề 1: **BANI AWAL LÀ TÔN GIÁO ĐỘC THẦN**

Ts. 1Đêm cho r ng: “Bani là m t tôn giáo a th n, còn Islam là m t tôn giáo c th n”.

Hình 59. Ts. 1Đêm, phát biểu trên Facebook Gru Hajan.

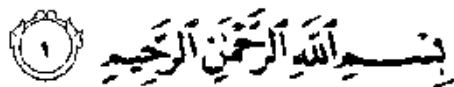
Phản biện:

Theo Ts. Putra Podam, v n mà Ts. Thành Ph n nêu trên là không chính xác và hoàn toàn sai l m. B i vì Bani Awal (H i giáo) nói riêng hay Bani Islam nói chung là m t tôn giáo c th n.

H i giáo (Islam) là m t tôn giáo r t công b ng và dân ch không phân bi t t ng l p tín , ngh a là m i tín u có quy n t c u nguy n tr c ti p n Allah. Trong khi ó, h phái Bani Awal (H i giáo) chia thành hai t ng l p. T ng l p th nh t là giáo s (Acar) là i t ng i di n cho gia ình và dòng h tr c ti p th ph ng Allah ng T i cao, Duy nh t và Muhammad là Thiên s cu i cùng. T ng l p th nhì là tín Bani dân th ng (Gahéh) nh Putra Podam, Bá Trung Ph , Dominique Nguyen, ...là i t ng ch ph c từng, ph c v cho t ng th nh t là giáo s Acar (ulama), ch không tr c ti p th ph ng Allah. Nh ng t ng l p tín Bani Awal dân th ng n u sau này trang b y ki n th c nh Thiên kinh Koran, giáo lý, ...và th c hi n m t s th t c thì có th tr thành giáo s (Acar) tr c ti p th ph ng Allah.

Thực tế 1: Thiên kinh Koran c a Islam, toàn b có 30 ch ng (Juz) bao g m 114 bài (Surah). Các tín Islam tin r ng Thiên kinh này c m c kh i thông qua thiên th n Jibril (Gabriel) n cho Thiên s Muhammad.

Surah, Al-Fatihah (Fathah):

“Bismillaahir Rahmaanir Raheem”. [Nhân danh Allah ng r t m c l ng, ng r t m c khoan dung].

“Alhamdulillah Rabbil ‘aalameen”. [M i l i ca ng i, tán d ng u kính dâng Allah ng chúa t c a toàn v tr].

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“Ar-Rahmaanir-Raheem”. [ng r t m c l ng, ng r t m c khoan dung].

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

“Maliki Yawmi-Deen”. [Allah, c Vua c a ngày phán x].

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

“Iyyaka na’budu wa iyyaka nastaeen”. [Duy ch Ngài b y tôi tôn th và c ng duy ch Ngài b y tôi c u xin s giúp].

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

“Ihdinas Siraatal Mustaqeem”. [C u xin Ngài hãy h ng d n b tôi n v i con ng chính o].

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

“Siraatal lazeena an’amta ‘alaihim ghayril maghdoobi ‘alaihim wa lad daaalleen”. [Con ng c a nh ng ng i ã c Ngài ban ân s ng (con ng Islam) ch không ph i con ng c a nh ng ng i làm Ngài ph n n (ng i Do Thái giáo) c ng không ph i con ng c a nh ng ng i l m ng l c l i (ng i Thiên Chúa giáo)].

“Ameen”. [C u xin Allah ch p nh n l i c u xin!!!].

Thiên kinh Koran c a tôn giáo Bani Awal (H i giáo) u là b n chép tay không tr n v n. H ch chép m t s m c hay m t s ch ng ph c v cho vi c th c thi nghi l . c bi t n i dung Thiên kinh Koran v n ghi b ng ch R p và ti ng R p không c d ch sang ti ng Ch m. Giáo s Bani Awal ch bi t c Thiên kinh nh ng không hi u ngh a c a t ng n i dung trong Thiên kinh. H g i ch R p trong Thiên kinh Koran là ch Jawi (akhar Bani) và c v i âm gi ng b ng ti ng Ch m, gi ng c khác nhau tùy theo vùng mi n và không th ng nh t.

Khẳng định 1: Thực tế 1, cho th y giáo s (Acar) c a ng i Ch m Bani Awal c ng nh tín Islam trên toàn th gi i u dùng cu n Thiên kinh Koran do Thiên s Muhammad truy n l i. Do ó, kh ng nh Bani Awal, Bani Islam hay Islam là m t tôn giáo c Th n.

Thực tế 2: i v i giáo s (Acar) Bani Awal hay tín Bani Islam u xem Magik hay Masjid là n i duy nh t c u nguy n và th ph ng Allah. Khi quan sát trên c ng chính hay m i thánh ng (Magik) c a Ch m Bani Awal Ninh Thu n hay Bình Thu n, chúng ta u th y ghi ch Allah là ng T i Cao và Duy Nh t và ch Muhammad là v Thiên s cu i cùng c Allah m c kh i Thiên kinh Koran.

Hình 60. Chữ Allah và Muhammad được ghi trên cổng thánh đường (Magik) hệ phái Bani Awal- Bình Thuận.

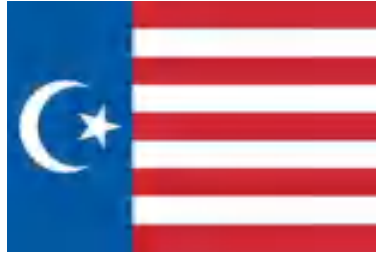
Hình 61. Chữ Allah và Muhammad ghi trên thánh đường.

Thực tế 3: Magik hay Masjid là n i duy nh t c u nguy n và th ph ng Allah. Khi quan sát m i thánh ng (Magik) c a Bani Awal Ninh Thu n, Bình Thu n hay Masjid Islam c ng nh trên qu c k c a các qu c gia H i giáo, chúng ta u th y bi u t ng tr ng l i li m và ngôi sao 5 cánh t ng tr ng cho H i giáo (Islam).

Trong th c t , c ng ng H i giáo nguyên th y t th i Thiên s Muhammad ã không s d ng b t k m t bi u t ng nào. Bi u t ng tr ng l i li m và ngôi sao ch xu t hi n sau th i qu c Ottoman. Vì tín Islam không c th bi u t ng nào, vì c th bi u t ng c xem là m t t i l i c n ph i tránh. Tuy nhiên, ch Ottoman ã th ng tr th gi i H i giáo qua hàng th k và tr ng l i li m xu t hi n trên qu c k tr thành bi u t ng i tr ng v i cây Thánh giá c a Thiên Chúa giáo. Tr ng l i li m i ôi v i ngôi sao là hình nh c a thiên ng và bi u t ng tr ng l i li m còn mang ý ngh a c a s ph c sinh.

Hình 62. Ngôi sao trắng liềm trên cổng thánh đường Bình Thuận, Ninh Thuận.

Hình 63. Ngôi sao trắng liềm trên Hiệu kỳ Champa.

Khẳng định 2: T th c t 2, cho th y m i thánh ng (Magik) c a ng i Ch m Awal hay Masjid c a tín Ch m Islam u ghi Allah ng t i cao và Duy nh t và Muhammad là v Thiên s cu i cùng. T th c t 3, cho th y m i thánh ng (Magik) c a ng i Ch m Awal hay Masjid c a tín Islam c ng nh trên qu c k c a qu c gia H i giáo u có bi u t ng tr ng l i li m và ngôi sao. Kh ng nh, Bani Awal c ng nh Bani Islam u là tôn giáo c th n.

Thực tế 4: Theo lu t nh b t bu c trong tôn giáo Bani Awal c a ng i Ch m c ng nh H i giáo (Islam) trên th gi i thì thánh ng (Magik hay Masjid) ph i xây h ng (Kiblat) v phía Kabah (Kaaba) t i thánh a Makkah, khi hành l (Solat) u ph i h ng v phía Kabah.

Hình 64. Acar Bani Awal hành lễ Solat hướng Makkah.

Thực tế 5: Dù là tín Bani Awal hay tín Bani Islam, sau khi chôn thì c chôn trong vòng 24 ti ng ng h và không c chôn vào ban êm. Thi th c a ng i ch t t trong m n m nghiêng v bên ph i, u h ng B c, chân h ng Nam, m t h ng v phía Kabah nh ang hành l (Solat).

Khẳng định 3: T thực tế 4, thực tế 5, kh ng nh: Bani Awal hay Bani Islam là m t tôn giáo c Th n.

Hình 65. Phần mộ của Chỗm Bani Awal ở Bình Thuận. Thi thể của người chết đặt trong mộ nằm nghiêng về bên phải, đầu hướng Bắc, chân hướng Nam, mặt hướng về phía Kabah như đang hành lễ (Solat).

Hình 66. Phần mộ của Chỗm Bani Islam ở An Giang. Thi thể của người chết đặt trong mộ nằm nghiêng về bên phải, đầu hướng Bắc, chân hướng Nam, mặt hướng về phía Kabah như đang hành lễ (Solat).

Hình 67. Sơ đồ thi thể của người chết đặt trong mộ nằm nghiêng về bên phải, đầu hướng Bắc, chân hướng Nam, mặt hướng về phía Kabah.

Hình 68. Khu mộ của người Chăm theo Bani Awal ở Bình Thuận.

Hình 69. Mộ các vị sahabat (bạn đạo của Thiên sứ) tại masjid Nabawi, Madinah. Saudi Arabia.

Thực tế 6: Quan sát phần thân trên áo của giáo sĩ (Acar) thì phía trước và sau lưng có bi u t ng mái vòm (Kubah) của Thánh ng H i giáo. Áo Acar ang m c, th t ch t là Jubah của Thiên s (Nabi). Jubah là lo i áo mà các Thiên s qua các i u m c và Muhammad v Thiên s cu i cùng ã k th a l i và các tín c ng k th a theo c g i là áo Sunnah (Sunnah là nh ng u làm theo Thiên s). Do m c áo Sunnah cho dù n, ng , ... c ng u c tính là Ibadat nên ngày x a ng i ta th ng khuy n khích m c. T ó Acar của Ch m Bani Awal m i có lu t nh m c Jubah su t i vì giáo s (Acar) i di n cho t c h ph ng th Allah ch không ph i tín t do nh Islam. Nh ng ng c l i, h c sinh c a tín Islam ph i m c ng ph c Jubah các tr ng Tahfiz, m t tr ng d y h c thu c lòng Thiên kinh Koran.

Hình 70. Áo Jubah của Acar có biểu tượng Kubah mái vòm thánh đường Islam.

Hình 71. Áo Jubah của tín đồ Muslim, Bani Islam.

Thực tế 7: Giáo s (Acar) của Bani Awal ph i c o tóc (c o u), ó là nét Islam còn ñg l i trong lu t o c a tín ñg ñg Bani Awal ngày nay. Trong khi tín ñg Islam dân th ñg thì không c o u, ñh ñg tín ñg theo h c v tôn giáo (agama) ñh t là ñh ñg ñg i h c Tahfiz (h c thu c nguyên m t cu n Thiên kinh Koran) thì ph i c o u và không ñg tóc dài quá vài cm.

Tín ñg Islam (nam) khi i hành h ñg Haji (tháng 12 l ch Islam) ho c làm Umrah (11 tháng còn l i) t i Makkah b t bu c ph i c o u ho c Sunat (không b t bu c ñh ñg làm s c ân ph c), ph i c o toàn b tóc trên u b ñg dao c o. Allah có m c kh i trong Thiên kinh Koran, ch ñg al-Fath, câu 27 ñh sau:

“Ch c ch ñh các ñg i s vào Al- Masjid al- Haram (t i Makkah) an toàn, u c o tr c và c t tóc ñg ñh (theo ñh thi c làm Haji ho c Umrah), không s hã, ñh u Allah mu ñh.”

V y theo Surah al-Fath: 27, thì nam ph i c o s ch (n ch c t vài s i t ng tr ng), ng i h i ho c không có tóc ph i dùng dao c o t ng tr ng trên u, i Haji và Umrah c ng u c o sau khi ã Tawaf xung quanh Kabah. Bình th ng nhà thì tùy m i ng i.

Hình 72. Tín đồ Bani Islam cạo đầu khi đi Haji hay Umrah.

Hình 73. Giáo sĩ (Acar) của Bani Awal cạo tóc (cạo đầu).

Khẳng định 4: Từ thực tế 6, cho th y giáo s (Acar) và tín Bani Islam u m c áo Jubah c a Thiên s (Nabi). **Thực tế 7,** cho th y giáo s Bani Awal ph i c o tóc, còn m i tín Islam u ph i c o tóc khi i Haji và Umrah hay ph i c o tóc khi h c Tahfiz (h c thu c nguyên m t cu n Thiên kinh Koran). T i m t ng ng gi a tín Islam và giáo s Bani Awal, kh ng nh Awal hay Islam là m t tôn giáo c th n.

Thực tế 8: Tháng 9 niên l ch Islam thì m i tín Muslim c a Islam c ng nh giáo s (Acar) c a Bani Awal u th c hi n y các nghi th c trong tháng l th c nh n chay Ramadan (Ramawan). Theo Islam chính th ng giáo c ng nh gi i giáo s c a c a Bani Awal u ph i hành l b t bu c g m 5 l n hành l trong m t ngày. Ngoài ra, tháng Ramadan m i giáo s (Acar) ph i th c hi n nh ng lu t nh chung và tu d ng o c, c tin, trao d i Thiên kinh, và nh ng vi c làm t thi n khác.

Thực tế 9: Tháng Dhu al-Hijja (sau Ramadan 3 tháng) là d p tín H i giáo (Islam) trên th gi i t ng nh n Thiên s Abraham (Ibrahim) s n sàng hi n t con trai c a mình cho th n thánh. Trong d p l Eid al-Adha (Waha), m i tín Islam nói chung và tín Bani Awal nói riêng th ng t ch c l tr ng i (Harei Raya). Ngoài ra các tín n u có kh n ng kinh t thì ph i i hành h ng Haji t i thánh a Makkah m t l n trong i.

Khẳng định 5: **Thực tế 8** và **thực tế 9** cho thấy mọi giáo sĩ (Acar) của Bani Awal cũng như tín đồ Bani Islam đều thực hiện trên văn và y các nghi thức trong tháng Ramadan (Ramawan) và thực hiện lễ trừ quỷ Waha trong tháng Dhu al-Hijja. Khẳng định, Bani Awal hay Bani Islam là một tôn giáo độc thần.

Thực tế 10: Katan là lễ dành cho trẻ em nam, và Kareh là lễ dành cho trẻ em nữ (Chăm Awal). Tên này có nguồn gốc từ R p (Arabic) và nghi lễ Khatan hay Sunat trong Islam. Trong luật chính thống giáo (Islam), lễ Khatan bắt buộc cho trẻ em nam từ lúc mới sinh hay lúc bắt đầu mọc tóc từ khoảng 5 tuổi. Còn nữ, do yếu tố nhỵ c m trong luật nên vì thực hiện cách bí mật và che giấu nên nghi lễ này chuyên d y giáo lý và nghi lễ thân trong gia đình.

Khatan nghi lễ Chăm thực hiện nghiêm túc. Nghi thức bắt buộc trẻ em nam phải thực hiện trước khi trưởng thành. Còn Kareh nghi lễ Chăm cũng thực hiện y các nghi thức. Sau cùng là lễ tên cho trẻ em nam và nữ. Lễ Katan, Kareh của nghi lễ Chăm Awal là yếu tố chính của luật nghi Islam như có nghi lễ văn hóa bản địa Champa. Lễ này liên quan đến bắt buộc của nghi lễ Islam và nghi lễ Chăm Awal. Đáng tiếc, lễ này cũng thông báo cho biết các trẻ em đã trưởng thành.

Khẳng định 6: **Thực tế 10** cho thấy, Lễ Katan dành cho trẻ em nam, và Kareh dành cho trẻ em nữ nghi lễ Chăm Awal hay Chăm Islam đều xuất phát từ luật nghi của Islam. Vì nghi lễ nghi lễ thực hiện lễ Katan và Kareh đều thực hiện nghi lễ Allah, là tín đồ của Islam một tôn giáo độc thần.

Thực tế 11: Mọi giáo sĩ (Acar) của Bani Awal như Gru, Imam, Katip, Acar, ... cũng như các tín đồ Bani Islam nói chung đều tôn thờ Allah, nghi lễ T i cao và Duy nhất. Do đó, mọi nghi lễ giáo sĩ (Acar) cũng như tín đồ Islam không bao giờ và không dám bước chân vào bên trong sân chùa Phật Thích Ca Mâu Ni, ... hay không dám bước chân vào Nhà thờ Thiên Chúa, Hòa H o hay Cao ài, ... cũng như không dám bước chân vào bên trong đền tháp Champa, dù đền tháp này là chính do tổ tiên Champa xây dựng.

Khẳng định 7: **Thực tế 11**, khẳng định Bani Awal cũng như Bani Islam là một tôn giáo độc thần.

Hình 74. Po Gru Châ và Imam Mai haluw Cuah Patih (Thành Tín) đến thăm Bimong Po At (Po Patao At) tại Bình Thuận, nhưng chỉ ngồi ghế bên ngoài, không được bước chân vào bên trong bimong Po At để xem, vì trên cổng tháp có bức tượng thần Shiva, và bên trong có Linga và Yoni.

Thực tế 12: Palei Aia Mamih (Bình Minh - Bình Thuận) có bimong Po Klaong Kachait. Bimong Po Klaong Kachait xưa kia tọa lạc trên dãy núi "Cek Glang" nằm trên đỉnh núi, hiện tọa lạc cách trung tâm xã Phan Hòa khoảng 5 km về phía Tây. Nơi đây xưa kia là một khu của Po Klaong Kachait, sau ngày Ngài về với các thần linh Champa, thì nơi đây, người Chăm đã dâng cho Ngài. Vì ngôi đền trên núi cao hiểm trở, trong thời gian dài, không tìm cho bà con đến thăm và thực hiện nghi thức, người dân đây xin thần linh di dời ngôi đền xuống chân núi "Cek Glang" tìm vị chôn sóc. Chính nơi đây đã từng nhận 8 sắc phong của các triều đại Nhà Nguyễn từ thời vua Gia Long đến vua Khải Định. Năm 1972, thu nộp lại cho vị chôn sóc, người dân xã Phan Hòa, một lần nữa xin phép thần linh, di dời đền Po Klaong Kachait về ngay tại ngã cát bên cạnh làng palei Aia Mamih. Một lần nữa nộp lại bộ sưu tập, dân trong xã huy động xây lại vào năm 2015 khang trang hơn.

Hình 75. Trong các thời kỳ trị vì của các triều đại nhà Nguyễn, đền của Po Klaong Kachait đã được nhận phong tặng 8 sắc phong (Gia Long: 1, Minh Mạng: 1, Tự Đức: 2, Thiệu Trị: 2, Duy Tân: 1, Khải Định: 1). Các sắc phong này vẫn được lưu giữ cẩn thận để làm cứ liệu liên quan đến Po Klaong Kasat, hiện vật này không chỉ là cứ liệu quý hiếm liên quan đến một nhân vật lịch sử trong cộng đồng người Chăm mà còn trở thành các hiện vật thiêng khi tiến hành các nghi lễ liên quan đến Ngài.

Câu hỏi 1: Ts. 1 tìm phát hiện "Bani awal". Theo câu chuyện trong thực tế 12, thì tại sao người dân Chăm xã Phan Hòa không dám đặt tượng bùa Kut Po Klaong Kachait (một tượng gỗ) vào bên trong thánh đường (Magik) luôn cho tượng nằm? Tại sao còn phải di dời nhũn (một tượng gỗ) và xây dựng miếu khang trang cho tượng nằm?

Hay thực chất thánh đường (Magik) là một tôn giáo khác, tôn giáo của các Thần. Còn thực chất thành hoàng là sự phát sinh tín ngưỡng riêng của người Chăm, nó hoàn toàn nằm ngoài giáo lý của tôn giáo Bani Awal.

Thực tế 13: Palei Panet (Bình Thuận - Bình Thuận) có bimong Po At (Po Patao At), vua theo Hồi giáo, xưa kia bimong tọa lạc trên gò đất cách xã Phan Hòa khoảng 1Km về phía Bắc. Bimong (Bimong) này nhũn bị kẻ trộm phá và người dân xây dựng lại thành một cái nhũn. Tháng 4/2016 đến tháng 4/2018 thôn Bình Thuận huyện Thuận Bình nhân dân đóng góp xây dựng bimong khang trang hơn mang dáng dấp tháp Chăm.

Hình 76. Tháp Po At (Bimong Po At) tại Phan Hòa -Bình Thuận.

Câu hỏi 2: Ts. Thành Phấn phán “Bani Awal” là a th n. Theo câu chuyện trong **thực tế 13**, thì tại sao nhân dân thôn Bình Thuận không đưa bia đá Po At vào trong Thánh Magik luôn cho thu nhận? Một thời gian dài nên bỏ phá, và sau cùng nhân dân phải đóng góp tiền kém tiền bạc xây dựng mới cho Bimong Po At.

Câu hỏi 3: Nếu Bani Awal là tôn giáo của Th n thì tại sao các giáo sư (Acar) không mang Thiên kinh Koran vào bên trong Tháp (Bimong, Danaok) để tụng kinh cho các th n linh (Yang)? Thiên kinh Koran mà giáo sư (Acar) đang dùng trích từ Thiên kinh chính thống của Thánh Magik và các nghi lễ tôn giáo chính thống của Bani Awal. Thế các bài kinh tụng trong Bimong, Danaok cho các th n linh (Yang) là kinh gì? Nó có nằm trong hình thức Thiên kinh Koran của Bani Awal hay không? Và có mâu thuẫn với Thiên kinh Koran chính thống của bản nào không?

Khẳng định 8: Từ **thực tế 12, thực tế 13** cho thấy Thánh Magik hay Masjid là nơi duy nhất mà giáo sư (Acar) chỉ thờ phụng Thượng Allah. Còn tất cả thành hoàng là sự phát sinh tín ngưỡng riêng của mỗi s t n, nó hoàn toàn nằm ngoài giáo lý của tôn giáo Bani Awal. Khẳng định, họ phải Bani Awal của Champa là một tôn giáo của Th n.

Thực tế 14: Tại đây chúng ta nghiên cứu Kinh Vệ t Nam áp dụng theo (Ph t. 1). Nhận xét Phật pháp không chấp nhận các miếu thờ thần hoàng như Trần Hưng Đạo, Bà Triệu, Bà Trưng... các tín ngưỡng dân gian như bà chúa Liễu, bà Chúa Xứ Núi Sam... 2). Thứ nhất các Phật tử và vị dân cúng, có một số Phật tử còn xem đó là một tín ngưỡng hiện nhiên có trong (Ph t. 3). Vì vậy chúng ta hiểu như Phật giáo thì ảnh hưởng là Chay, nhưng Phật tử thì có thể ăn thịt. 4). Giáo sư (Acar) của Bani Awal cũng như tín đồ Bani Islam chỉ ăn uống theo ph m Halal, nhưng tín đồ Bani Awal có thể ăn uống theo ph m không Halal (Haram). Cũng như giáo sư (Acar) hay tín đồ Bani Islam không tụng niệm Phật, nhưng tín đồ Bani Awal có thể tụng niệm Phật vì đức tin (Iman) phải mạnh mẽ hay đức tin bất diệt.

Hình 77. Đền thờ Nhị Vị Thánh Vương (Hai Bà Trưng) ở Quảng Tây- Trung Quốc. Dấu tích khởi nghĩa Hai Bà Trưng trên đất Lĩnh Nam xưa.

Khẳng định 9: Thực tế 14, khi người Hồi giáo phái Bani Awal hay Bani Islam là một tôn giáo cổ. Thiên nhiên mà tín đồ Bani Awal (tên gọi phổ biến là người Hồi giáo dân) có thể tin vào thiên linh khác do không có đức tin (Iman).

Thực tế 15: Qua một số tín ngưỡng dân gian hay những người tu bổ nhà Champa như rija praong, rija nagar, rija harei, rija malam, rija sua, mbeng bar huak, rao sang hay kamruai ngak sang baruw, ... Những tín ngưỡng này xuất phát từ Malaysia được truyền sang Champa. Trong khi Malaysia chỉ tồn tại trong hoàng gia, những người Champa thì sống luôn cho dòng tộc và gia đình. Hiện nay Malaysia tín ngưỡng Raja (Mak Yong) đã lỗi lạc vì không còn ai tồn tại nữa. Còn những người Chăm hiện nay không ai tin chỉ có Rija Praong và một số rija khác có khuynh hướng lỗi lạc 98% người Chăm Awal. Còn Chăm Ahier hiện nay, một số làng tin chỉ có Rija thì không mang đức giáo sư (Acar) bên Awal nữa mà họ tin chỉ có Rija. Tuy nhiên, một số làng bên Chăm Ahier vẫn còn mang đức giáo sư “mbeng bar huak”, vì bên Chăm Ahier có thờ phụng Po Allah là người Trời cao. Do đó, nếu Acar có đức “mbeng bar huak” thì cần chú ý Thiên kinh Koran mang đức Allah chú ý giám như surah Al Fatihah (Al Fathah), Ash-shams và một số Du-a khác.

Hình 78. Katip Tân Tì, giáo sư Awal đến “mbeng bar huak” Rija do Chăm Ahier tổ chức. Chăm Ahier có thờ phụng Po Allah là Đấng Tối cao. Do đó, nếu Acar chỉ đọc Thiên kinh Koran mời Allah chứng giám như surah Al Fatihah (Al Fathah), Ash-shams và một số Du-a.

Khẳng định 10: Thực tế 15, h phái Bani Awal và tín ng ng b n a cho th y t ng l p th nh t là giáo s (Acar) không liên quan n th n linh Balamon (Hindu), mà khi th c hi n giáo lý ch liên quan n Thiên kinh Koran và th ng Allah. T nh ng nh n nh trên kh ng nh, giáo s (Acar) c a h phái Bani Awal là m t tôn giáo c th n.

M i hai ti u ph n bi n c a Ts. Putra Podam trong ti u 12 (H i giáo Bani Awal - m t tôn giáo c th n) nh m a ra nh ng minh ch ng m t cách c s khoa h c, ính chính l i nh ng quan i m l ch l c tìm ra cái úng, cái lí l , cái chính xác cho các nhà nghiên c u, các sinh viên, các b n tr Ch m tìm hi u và trang b ki n th c.

Nh ng bài ph n bi n c a Ts. Putra Podam mong mu n c b o v tín ng ng và tôn giáo H i giáo (Bani Awal) i úng h ng, nh m tránh nh ng lu n i u, xuyên t c c a m t vài cá nhân hay t ch c l i d ng lòng tin c a tín Ch m Awal nh d h u l o i kéo h vào m c ích riêng hay m c ích chính tr .

Hình 79. Ts. Putra Podam, tín đồ Chăm Bani Awal (Hồi giáo).

Hình 80. Ts. Putra Podam (bên phải) cùng đồng nghiệp tại Malaysia.

Tiểu đề 2

ACAR CẠO ĐẦU KHÔNG PHẢI LÀ PHẬT GIÁO

T.s 1Đêm, Inrasara quan niệm rằng: “Bani c i t theo mô hình Balamon và ph t giáo, tu s Bani c o u, không t óc t ng t nh Ph t t do ch u nh h ng c a Ph t giáo, ...”.

Phản biện 1:

Theo Ts. Putra Podam, chúng ta th ng th y t t c nh ng Ph t t xu t gia u c o tr c u. Nh ng c Ph t ngày x a và nhi u v tôn gi khác v n t óc, mà v n thành o. Do v y, c o u i tu không mang ý ngh a phân bi t th y tu v i ng i th ng nh chúng ta t ng. Cùng v i v i c n gi n trong cách n m c, thì v i c c o u th hi n s v t b Ngã Ch p. Khi c o t óc i, có ngh a là ta ã không t t ng gì n hình th c p x u, không c n ch i chu t, v t b m i s di n, t ái. ó là hành ng mà ng i tu hành th hi n quy t tâm g t b Ngã Ch p b n thân, quy t tâm i theo con ng tìm ki m s hoàn thi n trí tu , quy t tâm xóa b vô minh.

Ph t d y t ph i c o b râu t óc mà Ph t l i t óc t i sao? V y t ng Ph t có t óc mang ý ngh a gì? N u Ph t c o t óc thì t i sao Ph t t l i th nh ng ph o t ng Ph t có t óc?

Th c t chúng ta th y ph o t ng Ph t có t óc, c ng nh b c tu Ram Bahadur Bomjan ng i thi n 8 tháng không n u ng tu o và c m i ng i tôn sùng, xem nh là Nh Lai chuy n th , nh ng v n t óc dài ch không c o. T ó ta c ng th y c ph n nào v i c c o u không ph i là lu t l b t bu c 100% c a tu s Ph t giáo.

Hình 81. Tại sao tượng Đức Phật đều có tóc?

Hình 82. Phật tử Ram Bahadur Bomjan, Nepal, để tóc dài.

Quay lại tôn giáo của người Chăm, vì các giáo sĩ Achar của phái Awal có tóc không phải là nhũn ngấm ướt của Phật giáo như vài người Ấn Độ khác. Hãy cùng làm rõ vấn đề trên trong luật của Islam (Shariah).

Islam không có tu sĩ, không có ai làm việc chuyên tu, vì Islam khác với các tôn giáo khác. Thông thường các tôn giáo khác đều giao nhiệm vụ cúng bái cho các tu sĩ, nhưng trong Islam mỗi tín đồ có nghĩa vụ thực hành lễ (ibadat) với Allah, tức là phải hiến dâng và luôn trao dâng trong suốt cuộc đời của mình với Islam và đây là con người thì đương nhiên hàng nhau nên không ai có thể đi tìm kiếm cho ai và không ai có thể làm công việc cho mình với Allah. Chỉ có trực tiếp bản thân ta với Allah mà thôi.

Awal thì có tông phái giáo sĩ Achar, vì mặt phần nhũn ngấm của phái Shia *Ayatollah*, Achar là công nhân trực tiếp với Allah. Những tông phái Bani Awal dân thường, nhưng thu được Thiên kinh Koran và thực hiện lễ thì có thể làm nhiệm vụ vai trò của giáo sĩ Achar.

Nhưng vì các ông chủ của các giáo sĩ Achar thì lại khác, đó là nét Islam còn nguyên vẹn trong luật của Awal ngày nay. Trong khi Islam bình thường thì không có ông chủ, nhưng tín đồ theo học với tôn giáo (agama) nhất là những người học Tahfiz (học thuộc nguyên vẹn công văn Thiên kinh Koran) thì rất thường có ông chủ và họ không có tóc dài quá vài cm.

Tín đồ Islam (nam) khi đi hành hương Hajj (tháng 12 lịch Islam) hoặc làm Umrah (11 tháng còn lại) tại Makkah bắt buộc phải cắt tóc sát ngắn hoặc Sunat (không bắt buộc nhưng làm sạch thân thể), phải có toàn bộ tóc trên đầu bằng dao cạo. Allah có mệnh lệnh trong Thiên kinh Koran, chương al-Fath, câu 27 như sau:

“Chắc chắn các người sẽ vào Al- Masjid al- Haram (tại Makkah) an toàn, nếu có cắt và cắt tóc ngắn (theo nghi thức làm Hajj hoặc Umrah), không sợ hãi, nếu Allah muốn.”

Vậy theo Surah al-Fath: 27, thì nam phải cắt ngắn (không cần cắt vài sợi tóc ngắn), người Hồi giáo không có tóc phải dùng dao cạo ngắn trên đầu, khi Hajj và Umrah xong nếu có sau khi đã Tawaf xung quanh Kabah. Bình thường nhà thì tùy mình đi.

Hình 83. Lễ cạo tóc khi đi Hajj hay Umrah tại Makkah, Ả Rập.

Hình 84. Tín đồ Islam đang cạo tóc.

Hình 85. Lễ cạo tóc khi đi Haji hay Umrah tại Makkah, Ả Rập.

Hình 86. Tín đồ Bani Islam (An Giang), cạo tóc trước khi đi hành hương (Haji) tại Makkah - Ả Rập.

Hình 87. Tín đồ Islam sau khi đã cạo tóc và mặc trang phục Ihram khi đi hành hương (Haji) tại Makkah.

Hình 88. Trẻ em tín đồ Islam mặc trang phục Ihram khi đi hành hương (Haji) hoặc Umrah tại Makkah - Ả Rập.

Hình 88. Acar Wien và Katip Tan Tu, giáo sĩ Awal luôn luôn phải cạo tóc.

Hình 89. Acar Wien, Acar Kueng, giáo sĩ Awal, palei Aia Mamih.
Acar phải luôn luôn cạo tóc và đội Kalah (Kopiah).
Khăn vấn hai lớp “khen jram” bên trong và “khen halang” bên ngoài.

Lời kết: T nh ng l p lu n trên kh ng nh vi c Ts. Thành Ph n và Inrasara, ... nêu: “Bani c i t theo mô hình Balamon và ph t giáo, Tu s Bani c o u, không t óc t ng t nh Ph t t do ch u nh h ng c a Ph t giáo” là nh n nh hoàn toàn sai l m, không úng và không có c s .

Nhân ây xin gi i thi u m t th khác, ó là “**Chữ Vạn**” trong Islam, vì không k o sau này khi phát hi n giáo s Awal dùng thì các v s nói Awal nh h ng t Ph t giáo.

Hình 90. Chữ Vạn trên thánh đường cổ Wahdi Husien tại Teluk Manuk, miền Nam Thái Lan và Trung Đông.

Hình 91. Chữ Vạn trên thổ cẩm truyền thống người Chăm Islam (Châu Đốc).

Tiểu đề 3

TRANG PHỤC ACAR KHÔNG ẢNH HƯỞNG PHẬT GIÁO

Ts. **Đêm, Inrasara** quan niệm rằng: “Trang phục của tu sĩ Bani có lá cây b là nh h ng t Phật giáo, Balamon. Theo c c u t ch c c a Balamon và Phật giáo, ...”

Phản biện :

Theo Ts. Putra Podam, th gi i H i giáo (Islam) k t h p nhi u phong cách ki n trúc t o ra thánh ng Islam. Nét c tr ng nh t ta th ng th y các thánh ng (Masjid-Magik) là các mái vòm to t o lôm bên trong t ó t o ti ng vang khi c kinh trong chính i n c a thánh ng. Ng i Ch m theo truy n th ng th ng xây thánh ng g nên ph n mái c nâng t ng t o vang cho âm thanh bên trong thánh ng. Còn ph n mái vòm (thu t ng Islam g i là Kubah) thì c xây gi ch l y dáng, và c xây u c a vào thánh ng.

Hình 92. Thánh đường (Magik) làng Tuần Tú với Kubah (xây giả).

Hình 93. Thánh đường (Masjid) Islam ở Tây Ninh với Kubah (xây giả) ở trước cửa ra vào.

Hình 94. Kubah trên kiến trúc Masjid Islam ở Tây Ninh.

Hình 95. Kubah trên Magik Bani haluw Caraih - Bình Thuận.

Hình 96. Kubah trên cổng Magik Thanh Kiệt ở Bình Thuận.

Giáo s Awal, áo Acar có bi u t ng Kubah th t ch t là Jubah c a Thiên s (Nabi). Jubah là lo i áo mà các Thiên s qua các i u m c và Muhammad v Thiên s cu i cùng ã k th a l i và các tín c ng k th a theo th ng c g i là áo Sunnah (Sunnah là nh ng u làm theo Thiên s). Do m c áo Sunnah cho dù n, ng , ... c ng u c tính là Ibadat nên ngày x a ng i ta th ng khuy n khích m c. T ó Acar c a Awal m i có lu t cho Acar m c Jubah su t i vì Acar i di n cho t c h ph ng th Allah ch không ph i tín t do nh lu t nh Islam.

Hình 97. Áo Jubah của Chăm Châu Đốc và Ả Rập.

Quan sát phần thân trên áo Acar thì Ninh Thuận thì có th y bị u t ãng Kubah ãng sau l ãng, còn Bình Thuận thì vị n Kubah c ã tr ã c ã ã ã và sau l ãng.

Hình 98. Thân trước không Kubah và thân sau có Kubah áo Acar Awal tỉnh Ninh Thuận.

Hình 99. Kubah trên thân sau áo Acar của Awal - Bình Thuận.

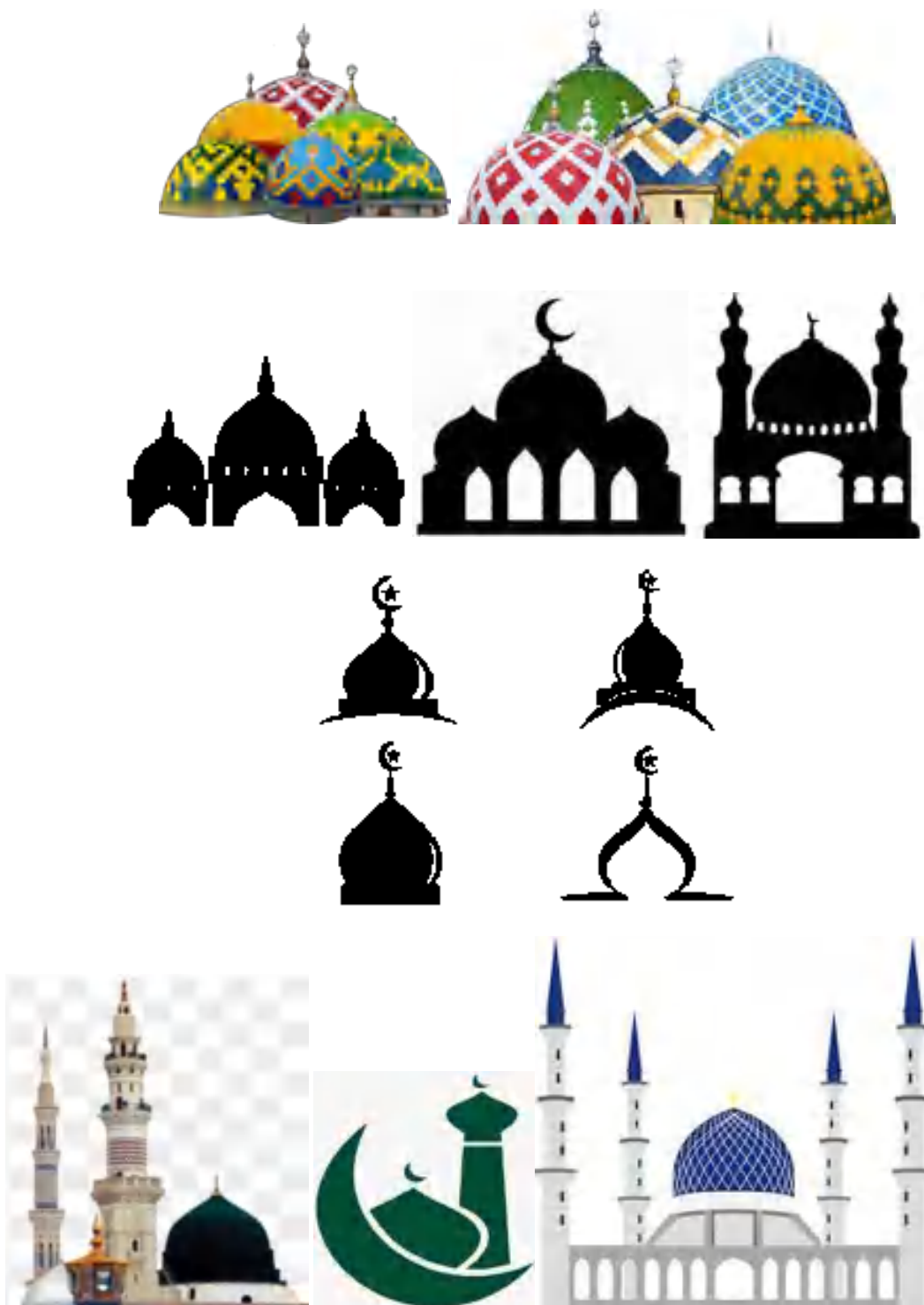
Hình 100. Kubah trên thân trước - Acar Bình Thuận (bên trái), không có Kubah trên thân trước - Acar Ninh Thuận (bên phải).

Hình 101. Kubah trên thân trước áo Jubah (Aw luah hay aw Kubah) Acar Awal - Bình Thuận.

Lời kết: Khẳng định, hình Kubah ở trên thân trước và thân sau áo Jubah (Aw luah) của Acar Awal ở Bình Thuận và Ninh Thuận là biểu tượng Kubah của thánh đường Hồi giáo (Awal hay Islam).

Biểu tượng Kubah trên áo giáo sĩ Acar KHÔNG phải hình lá cây Bưởi như người Phật giáo hay người giáo mà một số người đang rao giảng.

Hình 102. Hình Kubah trên thánh đường (Masjid - Magik) biểu tượng Islam trên thân áo Jubah của giáo sĩ Awal.

PHỤ LỤC 2

1. Phước Nhơn: (Đơn thôi tham gia Hội đồng Sư Cả tỉnh Ninh Thuận)

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

ĐƠN THÔI THAM GIA
HỘI ĐỒNG SƯ CẢ TỈNH NINH THUẬN

Kính gửi:

- Ủy Ban nhân dân tỉnh Ninh Thuận
- Sở Giáo dục và Đào tạo Ninh Thuận
- Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận
- Ủy Ban nhân dân huyện Ninh Hải
- Ủy Ban nhân dân xã Xuân Hải

Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận tỉnh Ninh Thuận thành lập Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn được giao theo quy định của pháp luật.

1. Về đơn thôi tham gia Hội đồng:

I. Tôi tên là **PHƯỚC NHƠN**, sinh ngày **15/07/1973** tại xã **Xuân Hải**, huyện **Ninh Hải**, tỉnh **Ninh Thuận**. Hiện tại tôi đang làm việc tại **Trường Tiểu học Xuân Hải**, xã **Xuân Hải**, huyện **Ninh Hải**, tỉnh **Ninh Thuận**. Tôi đã được bầu làm thành viên Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận nhiệm kỳ **2016-2021**. Trong quá trình làm việc, tôi đã được phân công thực hiện các nhiệm vụ được giao. Tuy nhiên, do hoàn cảnh gia đình và công việc cá nhân, tôi xin được thôi tham gia Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận.

II. Tôi xin được thôi tham gia Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận từ ngày **15/07/2021**. Tôi xin được thôi tham gia Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để được tiếp tục công tác giảng dạy tại trường Tiểu học Xuân Hải.

III. Tôi xin được thôi tham gia Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để được tiếp tục công tác giảng dạy tại trường Tiểu học Xuân Hải. Tôi xin được thôi tham gia Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để được tiếp tục công tác giảng dạy tại trường Tiểu học Xuân Hải.

2. Về đơn thôi tham gia Hội đồng:

Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận tỉnh Ninh Thuận thành lập Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn được giao theo quy định của pháp luật.

Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận tỉnh Ninh Thuận thành lập Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn được giao theo quy định của pháp luật.

Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận tỉnh Ninh Thuận thành lập Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn được giao theo quy định của pháp luật.

1. Về đơn thôi tham gia Hội đồng:

Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận tỉnh Ninh Thuận thành lập Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn được giao theo quy định của pháp luật.

Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận tỉnh Ninh Thuận thành lập Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn được giao theo quy định của pháp luật.

Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận tỉnh Ninh Thuận thành lập Hội đồng Sư cả tỉnh Ninh Thuận để thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn được giao theo quy định của pháp luật.

Xuân Hải, ngày 15/07/2021

PHƯỚC NHƠN

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM BÌNH ĐỊNH

2. Thành Tín: (Đơn thôi tham gia Hội đồng Sư Cả tỉnh Ninh Thuận)

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Bộ lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN THÔI THAM GIA
HỘI ĐỒNG SƯ CẢ HỘI GIÁO BÀN TỈNH NINH THUẬN

Kính gửi:

- Ủy Ban nhân dân tỉnh Ninh Thuận;
- Sở Nội vụ tỉnh Ninh Thuận;
- Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận;
- Ủy Ban nhân dân huyện Ninh Phước;
- Ủy Ban nhân dân xã Phước Hòa.

Đã đồng ý Ban đạo sư giáo Ban tỉnh Ninh Thuận, xin được báo cáo để có quan chức rằng về việc thôi tham gia Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận, lý do như sau:

1. Về tên tín giải Đám:

- Theo công văn 925/HSV-TGCP ngày 18/2/2020 của Bộ Nội vụ và Ban đạo sư giáo Ban tỉnh Ninh Thuận, về việc cấp giấy chứng nhận miễn thuế học bổng tín giải, không có tên giáo Ban, chỉ có tên tín giải là "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận", nhưng tên Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban Ninh Thuận thực chất là tín giải Hội giáo. Chứng từ tín giải Ban đạo sư tỉnh Ninh Thuận này là một tài liệu của tín giải Hội giáo.
- Căn cứ công văn 925/HSV-TGCP ngày 18/2/2020 của Bộ Nội vụ năm 2020, cơ quan chức năng lý giải tên của giáo công dân, một đồng trong danh sách tín giải Đám, tên giáo Ban đến tên của giáo công dân, chỉ từ tên tín giải công dân cho biết không có tên giáo Ban, nên chỉ với một chứng từ tín giải Hội giáo, tín giải khác trong danh sách tín giải năm đó trước 1975 và sau 1975 đến năm 2020 giấy chứng nhận miễn thuế học bổng đôn chỉ thể hiện tên tín giải Ban.
- Vấn đề này là trách nhiệm của Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận, cụ thể Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận (2019-2021), không lường trước việc cấp công dân, không đầu tư chi công dân đến tên Chăm theo tên giáo Ban, cụ thể Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận, vì lẽ việc này cấp đồng sư cả này là một tổ chức của tín giải Hội giáo, vì thực tế không có văn bản kiến nghị đến cơ quan chức năng có thẩm quyền để xuất bản công dân là tín giải Ban trong Danh mục Tín giải Việt Nam.

2. Về tên Hội đồng Sư cả Ban:

1

Tên "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban" không phù hợp với tên của tín giải công dân, tên của tín giải Ban, vì tên của tín giải Ban là "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận", không phải "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận" (tên của tín giải Ban). Việc cấp công dân theo tên của tín giải Ban là một việc làm không đúng quy định của pháp luật.

Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận, cụ thể Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận (2019-2021) có 6 không chỉ có Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận (Ban đạo sư Mọi đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận) mà trong đó còn có những người không có tên tín giải (tên tín giải) (2019-2021) và tên tín giải.

3. Về việc cấp tín giải: (tên tín giải) là người tín giải.

Hội đồng Ban đạo sư giáo Ban tỉnh Ninh Thuận (Ban đạo sư Mọi đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận) là một tổ chức tín giải Ban, vì tên của tín giải Ban là "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận", không phải "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận" (tên của tín giải Ban). Việc cấp công dân theo tên của tín giải Ban là một việc làm không đúng quy định của pháp luật.

Qua 3 nội dung trên đây, Hội đồng Ban đạo sư giáo Ban tỉnh Ninh Thuận (Ban đạo sư Mọi đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận) có 6 không chỉ có Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận (Ban đạo sư Mọi đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận) mà trong đó còn có những người không có tên tín giải (tên tín giải) (2019-2021) và tên tín giải.

Hội đồng Ban đạo sư giáo Ban tỉnh Ninh Thuận (Ban đạo sư Mọi đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận) là một tổ chức tín giải Ban, vì tên của tín giải Ban là "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận", không phải "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận" (tên của tín giải Ban). Việc cấp công dân theo tên của tín giải Ban là một việc làm không đúng quy định của pháp luật.

Hội đồng Ban đạo sư giáo Ban tỉnh Ninh Thuận (Ban đạo sư Mọi đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận) là một tổ chức tín giải Ban, vì tên của tín giải Ban là "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận", không phải "Hội đồng Sư cả Hội giáo Ban tỉnh Ninh Thuận" (tên của tín giải Ban). Việc cấp công dân theo tên của tín giải Ban là một việc làm không đúng quy định của pháp luật.

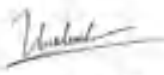

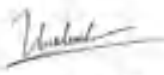

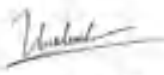

Phạm Văn Hùng, người giải thích

TM. HỘI ĐỒNG BAN ĐẠO BÀN THÀNH TÍN

ĐIỂM TÂN	ĐIỂM CỤ, TRƯỞNG	SƯ CẢ
HỘI ĐỒNG BAN ĐẠO	HỘI ĐỒNG BAN ĐẠO	HỘI ĐỒNG BAN ĐẠO

Kim Long

Tu Duc

Lu Du

3. Văn Lâm: (Đơn thôi tham gia Hội đồng Sư Cả tỉnh Ninh Thuận)

<p style="text-align: center;">CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc</p> <p style="text-align: center;">HỘI ĐỒNG THAM GIA Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận</p> <p>Kính gửi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ủy Ban nhân dân tỉnh Ninh Thuận; - Ban Đại diện Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận; - Ủy Ban nhân dân huyện Thuận Phước; - Ủy Ban nhân dân thị trấn Thuận Hải. <p>Hội đồng tôi được tin giao làm học Văn Lâm, xin kính báo cáo cơ quan chức năng Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận, Bani như sau:</p> <p>1. Về tên của gia đình:</p> <p>- Trong Danh mục các tổ chức tôn giáo tại công văn 6052/BNV-TGCP ngày 16/12/2019 của Bộ Nội vụ, về việc thành lập các tổ chức tôn giáo, tổ chức được cấp giấy thành lập đều phải đăng ký tên, địa chỉ, không có tên của Bani, chỉ có tên là của các tôn giáo là "Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận" nhưng xưa thuộc tôn giáo Hồi giáo. Chứng từ do gia đình tôi của thế mạng chính mục sư của Việt Nam "Vị Húc đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận" hiện nay là một ban đồng tin của tôn giáo Hồi giáo.</p> <p>Từ công văn 6052/BNV-TGCP ngày 16/12/2019 của Bộ Nội vụ, năm 2021 có quyết định công bố chức năng của các tôn giáo, việc trong danh mục đã làm các chức năng của không có tôn giáo Bani, chỉ có trước 1975 và sau 1975 đến năm 2020 gần chúng nhận nhận chỉ vào thế mạng tôn giáo Hồi giáo, nhưng hiện nay là mới.</p> <p>Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận, Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani cấp huyện và thị trấn (2016-2021) không thực hiện chức năng nhiệm vụ. Hướng dẫn thành lập đồng tin của Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận là mục thuộc tôn giáo Hồi giáo, cụ thể không có văn bản kiến nghị dẫn ra quan chức riêng và hiện nay là trong công bố địa phương để... chỉ phục vụ tại địa phương (Ban đồng tin) của các tôn giáo Việt Nam.</p> <p>2. Về tên Hội đồng Sư cả Bani:</p>	<p>Tên "Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani" không chỉ mục của tôn giáo, ban chấp hành tôn giáo, tôn giáo Hồi giáo, chỉ nhận vào tên của Hồi giáo (1960-2021) mới làm mới là của ban chấp hành của tôn giáo Hồi giáo và Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận là một ban đồng tin của tôn giáo Hồi giáo, không phải của tôn giáo Hồi giáo.</p> <p>Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận, Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani cấp huyện và thị trấn (2016-2021) không thực hiện chức năng nhiệm vụ của Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận là mục thuộc tôn giáo Hồi giáo, cụ thể không có văn bản kiến nghị dẫn ra quan chức riêng và hiện nay là trong công bố địa phương để... chỉ phục vụ tại địa phương (Ban đồng tin) của các tôn giáo Việt Nam (2016-2021).</p> <p>3. Về nội dung của gia đình đồng tin Hồi giáo:</p> <p>Hội đồng Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận, Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani cấp huyện và thị trấn (2016-2021) không thực hiện chức năng nhiệm vụ của Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận là mục thuộc tôn giáo Hồi giáo, cụ thể không có văn bản kiến nghị dẫn ra quan chức riêng và hiện nay là trong công bố địa phương để... chỉ phục vụ tại địa phương (Ban đồng tin) của các tôn giáo Việt Nam.</p> <p>Hội đồng Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận, Ban chấp hành Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani cấp huyện và thị trấn (2016-2021) không thực hiện chức năng nhiệm vụ của Hội đồng Sư cả Hội giáo Bani tỉnh Ninh Thuận là mục thuộc tôn giáo Hồi giáo, cụ thể không có văn bản kiến nghị dẫn ra quan chức riêng và hiện nay là trong công bố địa phương để... chỉ phục vụ tại địa phương (Ban đồng tin) của các tôn giáo Việt Nam.</p> <p style="text-align: center;">THỦ HỘI ĐỒNG BAN ĐẠI DIỆN BAN HAI LAU VĂN LÂM</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 33%;">ĐIỂM CỬ:</td> <td style="text-align: center; width: 33%;">ĐIỂM TÂN:</td> <td style="text-align: center; width: 33%;">TRƯỞNG HỘI ĐỒNG:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Trương Thành Hải</td> <td style="text-align: center;">Nguyễn Thành Đông</td> <td style="text-align: center;">Trần Bảo Hùng</td> </tr> </table>	ĐIỂM CỬ:	ĐIỂM TÂN:	TRƯỞNG HỘI ĐỒNG:				Trương Thành Hải	Nguyễn Thành Đông	Trần Bảo Hùng
ĐIỂM CỬ:	ĐIỂM TÂN:	TRƯỞNG HỘI ĐỒNG:								
										
Trương Thành Hải	Nguyễn Thành Đông	Trần Bảo Hùng								

Dr. Putra Podam, tên khai sinh là Văn Ngọc Sáng, tên dùng tại Malaysia: Muhammad Budi, tên dùng tại Thái Lan: Yuthana. Sinh ra tại thôn Bình Minh (မာဇော် မွန်က ဂျာဂျီရာ) xã Phan Hòa, huyện Bình Bình, tỉnh Bình Thuận. Chuyên ngành chính Tiến sĩ Công nghệ Thông tin. Chuyên ngành hai Tiến sĩ Công nghệ Giáo dục và Công nghệ Malaysia do Pgs.Ts. Po Dharma hướng dẫn.

TRÌNH ĐỘ HỌC VẤN

- 1977 - 1982, học tập tại trường tiểu học Bình Minh, Phan Hòa.
- 1982 - 1985, học tập tại trường trung học cơ sở Phan Hòa.
- 1985 - 1986, học tập tại trường trung học cơ sở Phan Rí Thành.
- 1986 - 1989, học tập tại trường trung học phổ thông Phan Lý Châm.
- 1991 - 1995, học tập tại trường đại học Đà Lạt, ngành Toán-Tin.
- 1999 - 2001, học thạc sĩ tại trường đại học khoa học tự nhiên Hà Nội, chuyên ngành Khoa học Công nghệ.
- 2002 - 2004, học thạc sĩ tại Viện Công nghệ Châu Á - Thái Lan (Asian Institute of Technology - AIT), chuyên ngành Công nghệ Thông tin.
- 2007, Công nhân Kỹ thuật viên Chính.
- 2011 - 2017, học nghiên cứu sinh (Tiến sĩ) tại trường Đại học Quốc gia Singapore (NUS), chuyển sang trường Đại học Công nghệ Malaysia (Universiti Teknologi Malaysia - UTM).
- 2018, Công nhân Kỹ thuật viên Cao Cấp.

QUÁ TRÌNH CÔNG TÁC

- 1996 - 2002, giảng viên trường Đại học Tây Nguyên.
- 2002 - 2004, học thạc sĩ tại Viện Công nghệ Châu Á- AIT.
- 2004 - 2011, giảng viên trường Đại học Tây Nguyên.
- 2011 - 2017, nghiên cứu tại Malaysia, trợ giảng trường Đại học UTM.
- 2017 - 2020, giảng viên trường Đại học Tây Nguyên.